

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Kato. Niskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pettirvste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Za sušo.

Namestništvo v Gradcu je nameravalo od države dovoljeno podporo za sušo uporabiti skoro izključno le za nemške kraje. Posredovanju poslancev Slovenske kmečke zveze se je posrečilo za sedaj to preprečiti in doseči, da se namestništvo zopet obrne za poizvedbe na okrajna glavarstva. Namestništvo se namreč izgovarja, da poročila glavarjev na Spodnjem Štajerskem niso zahtevala podpor, ker baje suša ni bila splošna in ni veliko škodila.

Nujno torej pozivljemo vse po suši oškodovane, da naprosijo župane, naj takoj zopet poročajo glavarstvom o naslednjih suše in potrebi podpore, oziroma, če bi župani tega ne marali storiti, naj se vsakdo sam obrne naravnost na glavarstvo.

Vendar prosimo tudi župane, da gredo ljudem blagohotno in hitro na roko. Vsako zavlačevanje bi imelo za ljudi slabe posledice.

Slovenska kmečka zveza.

Uporabite čas!

Mi gremo naprej! To je naše staro, a še vendar vedno najmočnejše geslo pri organizacijskem delovanju na Spodnjem Štajerskem. Resno in sveto nam je do tega, da napreduje naše ljudstvo, kojega tako vroče ljubimo, v vsem, kar je zanj dobro in koristno.

1. Naše časnikarstvo, ki je ravno namenjeno slovenskemu ljudstvu, se dosledno izpopolnjuje. Pred par leti smo razširili naš list ter ga nudili naročnikom po isti ceni, kakor prej v majhni obliki. Lani smo ustanovili trikrat na teden izhajajoč list „Straža“, o katerem gre splošno glas, da je zanimivo in spretno urejen. Letos se je preosnoval „Naš Dom“ po

obliki in po vsebini ter postal, kar dokazujejo že prve številke, najboljši mladinski vzgojevalni list na Slovenskem.

Ne izdajamo teh listov v našo zabavo, ampak ljudstvu v pouk in korist. Velike so naše žrtve pri nekaterih listih. Vendar višji cilji premagajo vse in zato mislimo, da imamo pravico, obrniti se do vseh naših somišljenikov s pozivom: Uporabite sedaj novoletni čas in razširajte naše časopisje!

2. Okoli 120 izobraževalnih društev in okoli 30 mladeniških zvez se nahaja na Spodnjem Štajerskem, koje se vodijo v katoliško-kmečkem duhu.

Za ta društva uporabite sedaj zimski čas, in naj ne bo društva, kjer bi v tem času ne bilo vsaj par izobraževalnih predavanj. Izobrazbi odprite na široko vrata in sprejmite in negujte jo kot ljubega gosta.

3. Za letošnjo zimo so napovedani že štirje socialni poučni tečaji, in sicer v Šmarju pri Jelšah, v Mozirju, v Vitanju in Sv. Lenartu v Slov. gor.

Somišljeniki, uporabite to priliko in pošljite nam na naše poučne tečaje mnogo ukaželjnih mladeničev in mož. Na navadnih shodih se podajajo načrti naše stranke le v glavnih potezah. Ni časa za podrobno razvijanje! Na tečajih pa imamo ta čas, in tam je vsakemu dana priložnost, da se natanko spozna s programom naših političnih in nepolitičnih organizacij.

4. Po volitvah nastanejo mirnejši časi, a mir v notranjem delovanju stranke ne sme nastati; ampak za tako delovanje so ravno časi, ki niso razburkani po nobenih volitvah, najpripravnejši.

Za to pa je treba najprej organizirati, in kar je že organiziranega, vzdrževati, oživljati in izpopolnjevati. Ne zabimo torej na podrobno organizacijo Km. zveze in ne zanemarjajmo tudi naših političnih društev!

Prijatelji, uporabimo čas!

Deželni zbor štajerski.

Odprava bernje.

V sredo, dne 12. t. m. je bil med drugim na dnevnem redu dr. Kukovčev predlog za odpravo bernje. Ta predlog je stavil general Narodne stranke le v agitatorične namene, zato so poslanci S. K. Z. nastopili proti njemu. Dr. Benkovič je kot govornik Slovenskega kluba prav dobro ožigosal namen takih predlogov. Povdarjal je, da so poslanci S. K. Z. v prvi vr-

sti za to, da se uredijo razmere glede plač našega duhovništva, zlasti kaplanov. Ko se to zgodi, potem naj se odpravi bernja. V tem se strinja s Slovenskim klubom vsa duhovščina. Govornik opozarja na postavne določbe, ki so docela jasne; bernja je deloma že odpravljena; kjer pa še obstoja, tam jo ljudje sami želijo in je prostovoljna. Socialni demokratje so prišli dr. Kukoveu na pomoč. Horvatek se je dogovoril z dr. Kukovcem, da bodo socialni demokratje prevzeli napade na slovenske poslance. Prišlo je do hudih spopadov med poslanci S. K. Z. in rdečkarji, ki so morali slišati mnogo bridkih in so nazadnje osramočeni utihnili z dr. Kukovcem vred. Slovenski poslanci so izjavili, da ne glasujejo za predlog radi tega, ker poznajo njegov namen. Predlog so odkazali liberalci in socialni demokratje počitnemu odseku.

Uzorni vinograd.

V seji dne 13. t. m. je dr. Verstovšek utemeljeval svoj predlog za ustanovitev uzornega vinograda v Št. Andražu nad Polzelo. Označil je vinogradništvo v Šoštanjskem in celjskem okraju, ki vedno bolj nazaduje radi trtne uši. Pa niti država niti dežela ni do sedaj storila ničesar za te vinograde. Predlog je bil sprejet in se je odkazal vinarškemu odseku.

Red za posle.

V isti seji je socialni demokrat Jodlbauer utemeljeval svoj predlog o preosnovi zakona za posle. Med njegovimi izvajanji je prišlo do burnih prizorov med rdečkarji in celo zbornico, ker je zastopal docela anarhistično stališče.

Dr. Korošec je izjavil v imenu Slovenskega kluba, da bodo poslanci S. K. Z. sami stavili primeren predlog, kar bo zares v prid posestnikom, gospodarjem in poslom, zato ne morejo glasovati za predlog, ki je zasnovan le na socialno-demokratskih načelih.

Predlog Jodlbauerja je bil odklonjen.

Cesta Slov. Bistrica—Konjice.

Deželni poslanec Novak je kot poročevalec deželnega kulturnega odseka poročal o predlogu, katerega je stavil on in tovaršji. Predlog se glasi, naj deželni zbor sklene:

Deželnemu odboru se naroča, da stori pri o. kr. vladi nemudoma vse potrebne korake, da se državna cesta iz Gornje Poljskave do Slovenske Bistrice in od

PODLISTEK.

Novi davek.

(Vesela povest. Prosto iz nemščine Starogorski.)

(Konec.)

Častniki so ravno sedeli pri obedu, ko se jim javi, da želita dva kmeta na vsak način z njimi govoriti.

„Naj vstopita,“ reče general, dobrodušen gospod.

S klobukom v eni, s hranilno knjižico v drugi roki vstopita. Martin je bil odločen, da bo govoril za obadva.

„Gospodje, jaz plačam kanon,“ zavpije Martin. „Gospodje, jaz ostanem samec in tudi plačam,“ doda Caharija.

„In vsako leto pač ne bodele rabili novih kanonov. Dve, tri leta morete že zdržati z enim, če le malo nanj pazite,“ nadaljuje Martin.

„Nekaj bodele pa tudi popustili, 1000 kron vsako leto za kanon je vendar malo preveč. Najini sestvi nista ravno največji,“ reče Caharija vmes.

Presenečeno se gledajo častniki. „Ne razumem vaju! Kaj bi rada pravzaprav?“ vpraša general.

„Midva sva Caharija in Martin, kmeta iz Mlake. Gotovo imate že najini imeni zapisani.“

„Zakaj neki?“

„Radi novega davka. Ker sva midva ravno tukaj in ker se nama je reklo, da pobirate vi novi davek, sva prišla kar sem, da plačava.“

„Draga moja, zdi se mi, da sta napačno poučena. Mi vendar nismo davčni uradniki? In kako pride kanon v davek?“

„Povej vendar, da sva hodila snubit,“ podreza Caharija Martina.

„To je tako, gospodje! Prišel je k nama Slanjačev Lujz, gotovo ste že kaj slišali od njega, ker je znan po celem svetu —“

„Nisem imel še časti, ga spoznati,“ obžaluje general.

„Ne? Nu, za tega Vam ni treba biti žal, to je lump. Ta je rekel, da je novi davek za tiste, ki niso oženjeni, ker rabi cesar ljudi in denarja. Midva sva še sameca in sva mu verjela. Kaj pa tudi razume eden naju od politike. Časnikov ne bereva, k nama pa tudi nikdo tak ne pride, da bi nama razložil. Tako je Lujz dejal, kdor je samec, mora k vojakom ali pa plačati. Kdor ima malo, da malo, kdor veliko, pa veliko. Eden mora dati denar za puško, tretji za sabljo, tretji za konja in četrti, to so že bogataši, pa celi kanon.“

Med častniki je nastal smeh, da je moral general energično narediti mir. Martin pa nadaljuje:

„Pa sva mislila, rajši kot vsako leto plačati kanon, se oženiva. In Lujz, ta lopov, je nama nasvetoval dve dekleti. Danes sva hotela snubiti in sva si ji ogledala. Kaj pravim, dva zmaja, gospodje ne zamerite! Rajši pa plačava kanon, kakor vzameva ti dve. Nekaj pač morate popustiti.“

Med častniki, posebno med mlajšimi, je nastal zopet smeh, in celo general se ni mogel več vzdržati.

„Kaj mislita, kaj stane kanon?“

„Lujz je rekel, kakih 1000 kron.“

Nov smeh.

„Le smejte se,“ reče Martin. „Če stane kak petdeset več, že še tudi zmoreva.“

Veselosti ni konca, dokler eden ne opozori, da bo obed mrzel.

„Torej, draga kmetiča iz . . . iz . . .“

„Iz Mlak,“ pomaga Martin.

„Torej iz Mlak. Idita mirno domov in shranita zopet vajine hranilne knjižice. Vaju je nekdo potegnili za nos, ker takega davka dosečaj še ni. Lahko ostaneta sameca na veke, ne da bi morala za to plačati!“

„Kaj,“ zavpijeta obadva. „Ali nisva ničesar dolžna?“

„Nobenega kanona in nobenega vinarja. Če bi morala dajati tak davek, bilo bi vama pač slabo.“

„Tako — tako — glej lopova, tega Lujza, čakaj hudič! . . .“

„Brez zamere, gospodje!“

„Z Bogom!“

Zunaj se pogledata drug drugega prav začudenno.

„Ali slišiš, kako se smeji?“

„Naj se! Midva se tudi lahko, ker takšen kanon stane gotovo vražje mnogo.“

Pri pivu sta poplaknila jezjo na Lujza po grlu. Najraje bi šla sicer nazaj v Rovje in tega Lujza dobro namlatila. Pa sta se spomnila Katiče in Suzane, sta pa takoj opustila to namero.

Vrnila sta se lepo v Mlake, in ker sta že enkrat začela, sta končala.

Poiskala sta si sama prav čedni nevesti. Ciroševi dve, oziroma vseh sedem, pa lahko še danes kdo dobi, če se le oglasi.

Slovenske Bistrice čez Spodnja Ložnico—Okoško—Stražo in od tam do Konjic preloži, oziroma zgradi. Ta predlog je bil 13. t. m. od deželnega zbora enoglasno sprejet.

Politični odsek.

Dr. Kukovčev predlog zaradi bernje se je v političnem odseku izročil dr. Korošcu za poročanje.

Volilna reforma.

V političnem odseku je bilo dne 12. januarja na dnevnem redu poročilo o slovenskem in socialdemokratskem predlogu zaradi vpeljave splošne in enake volilne pravice.

Dr. Korošec je zagovarjal slovenski predlog. Sedanji volilni red vsebuje krivico za široke sloje deželnega prebivalstva in vsled tega vedno vzbuja nezadovoljnost. Kdor danes zagovarja politično neenakost za postavodajalne zastopa, vzgojuje v širjih masah revolucionarnega duha. Čmika se z vsakim dnem bolj širi in s tem tudi nasprotstvo proti volilnim redom, ki cenijo človeka samo po davčni knjižnici.

Večina je oba predloga odklonila.

Finančni odsek.

V sredo je poslanec dr. R. Vavstovšek govoril eno uro in pol o topicah na Dobrni in navajal razne nedostatke in vzroke nazadovanja teh lepih topic. Njegova izvajanja so naravnost presenefila člane finančnega odseka.

Vodovod v Planini.

V četrtek, dne 13. t. m. se je obravnavalo v finančnem odseku o podpori za vodovod v Planini.

Vodovod je preliminiran na 31.000 kron. Država da podpore 12.000 kron, dežela 2000 kron in brezobrestnega posojila 12.000 kron. To brezobrestno posojilo se mora plačati v desetletnih obrokih. Nujno vprašanje glede vodovoda v tej občini je torej rešeno.

Zdravniški distrikti.

Pri razpravi novega zakona za osnovo novih distriktov okrožij, se je poudarjalo po referentu deželnega zbora, da niso še vse občine vposlale svojih predlogov. Dr. Korošec je bičal postopanje deželnega odbora v raznih distriktih in je posebno navajal težave, katere dela odbor zdravniškega okrožja v St. Lenartu.

Deželna bolnišnica.

V finančnem odseku sta dr. Korošec in dr. Vavstovšek grajala, da se s slovenskimi bolniki neprijazno postopa. Tako se n. pr. v slučaju smrti gospe Marinič iz Slapince možu ni niti naznanila smrt, niti se mu ne more povedati, kje je pokopana. Slučaji se bodo preiskovali.

Šolski odsek.

V šolskem odseku so hoteli Nemci ne glede na opravilnik, spraviti skozi Wastianov predlog, s kojim bi se izročil deželni šolski svet popolnoma Nemcem. Od Nemcev izvoljeni udje bi imeli večino, ne pa od vlade imenovani.

Poslanec Ozmeč in Vrečko sta proti temu odločno protestirala ter z ozirom na tako postopanje odložila mandate v šolskem odseku.

Vsled tega prihodnja seja šolskega odseka še ni naznanjena. Odbornik Robič je v javni seji grajal postopanje nemške večine v odseku.

Politični ogled.

— **Sklicanje državnega zbora.** Listi poročajo, da bo državni zbor sklican na 10. februarja v svrhu, da reši državni proračun in razne finančne predloge.

— **Novo ogrsko ministrstvo.** Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je bil dne 17. t. m. opokdne sprejet od cesarja v avdienci in je predložil zaznamek novega ministrstva, ki ga je cesar odobril. Novo ministrstvo je tako-le sestavljeno: Khuen-Hedervary ministrski predsednik, istočasno mu je poverjeno ministrstvo za notranje stvari, Ladislav Lukač, finančni minister, Karol Heronyni, trgovinski minister, dr. Franc Sekely, pravosodni minister, grof Bela Serenyi, minister za poljedelstvo, generalni major Hazay, minister honvedov. Naučno in hrvatsko ministrstvo ostane začasno neizpolnjeno. Listi poročajo, da bo glavne točke programa novega ministrstva tvorila volilna preosnova na širji podlagi splošne volilne pravice. Nadalje namerava Khuen-Hedervary preosnovati tudi upravo.

— **Volitve na Angleškem.** Dosedaj so znani naslednji izidi: izvoljenih je 92 unijonistov, 77 liberalcev, 16 delavske stranke, 13 nacionalcev. Unionisti so pridobili 37 mandatov, liberalci 7, delavska stranka 1 mandat. Volitve so bile velik poraz za socialiste. Neki konservativni politik se je izrazil, da bodo imeli liberalci pač neznatno večino, pri prihodnjih volitvah pa dobe večino gotovo konservativci.

— **Turčija mobilizira.** Iz Carigrada se poroča, da je turška vlada mobilizirala štiri voje ladje in šest torpedovk. Pripravljenih je 14.000 vojakov, da odrinejo na Kreto.

— **Vojska med Rusijo in Japonsko.** Na Ruskem se povsod širijo vesti, da namerava Japonska Rusijo napasti. Japonci se hočejo baje iznenada polastiti Vladivostoka. Japonci ojačujejo čete v severni Kore-

ji, v Harbinu pa mrgoli špijonov. Japonski generalni štab je napovedal učno potovanje po Koreji.

Mala politična naznanila.

Dne 14. januarja: Pogajanja za novo turško ministrstvo so končala. V novem ministrstvu je 8 Mladoturkov. — Med grško, laško in turško vlado se vrše pogajanja, naj Turčija proti odškodnini v denarju odstopi Kreto Grški. — Po končanem zasedanju srbske skupščine pojde večje število srbskih poslancev na poučno potovanje po Avstro-Ogrski, Nemčiji, Rusiji, Angleški, Francoski in Italiji. — Bosanski nadškof Stadler je sklical za 18. t. m. zborovanje Hrvatov, da se dogovore za enotno organizacijo. Položaj Hrvatov v Bosni je nevzdržen.

Dne 15. januarja: Italijansko vojno ministrstvo je ustanovilo na Benečanskem nov armadni zbor, ki mu bo sedež v Trevizu. V poučenih krogih pripisujejo ustanovitvi veliko vojaško in politično važnost. — Ob priiki večrajšnjega pravoslavnega novega leta piše „Samouprava“ o potrebi zblizanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo, ker imata obe državi koristi od prijateljskih odnosov. — Berolinska policija je razpustila soc. demokratsko mladinsko organizacijo za Berlin in okolico, ker je politično društvo in hoče organizirati mladino pod 18 let starosti, kar je razvidno iz društvenih pravil.

Dne 16. januarja: Italijanski dijaki so imeli na Dunaju shod, na katerem so sklenili naložiti zaupnikom, naj se takoj stavijo v zvezo z italijanskimi poslanci, v svrhu, da bi se čimprej zopet zapričela agitacija v prilog ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu. — Nekateri listi hočejo vedeti, da je abesinski cesar Menehik umrl že 23. decembra m. leta, a da se njegova smrt prikriva iz bojazni pred revolucijo. — Minuli teden so prijeli v Lvovu v Galiciji nekega Avrelija Milohedzki. Pri njem so našli pismo, v katerem so se nahajali podatki o naših vojaških četah.

Dne 17. januarja: Komisija za nadzovanje državnih dolgov poroča, da so avstrijski državni dolgovi koncem polovice lanskega leta dosegli deseto milijardo in znašajo 10 mil. 337.900.000 K. — V Splytu je bil večeraj javen shod, ki se ga je udeležilo okoli 1500 oseb. Govorilo je več govornikov in je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva, naj se čimprej reši dalmatinsko železniško vprašanje ter zveže Dalmacijo z monarhijo. Shod se je vršil povsem mirno. — Zvršilni odbor nemških svobodomiselnih strank bo imel jutri sejo, v kateri se bo posvetoval o ožji zvezi nemških svobodomiselnih strank.

Dne 18. januarja: Na Pruskem je bilo predvečrajšnjim veliko socialno-demokratskih shodov za uvedbo splošne in enake volilne pravice v pruskem deželnem zboru. — Kabili se pripravljajo na novo vojsko proti Špancem. — Ruska vlada je oficijelno odklonila ameriško ponudbo o prodaji mandžurske železnice Kitajski.

Dne 19. januarja: Cesar je večeraj sprejel člane bivšega Wekerlovega ministrstva v poslovilni avdienci. Eno uro pozneje je sprejel cesar grofa Khuen-Hedervaryja, ki je bil sprejet v avdienci tudi od prestolonaslednika, nakar se je vrnil v Budimpešto, — Ogrski državni zbor je sklican na ponedeljek, 24. t. m. — V Barceloni na Špankem je večeraj demonstriralo 80.000 oseb. Guvernerju je bila odhoda spomenica, ki zahteva pomiloščenje za osebe, ki so zaprte radi lanskim nemirov. — Ruski car je potrdil sklep ministrskega sveta, po katerem se spoji Finska z Rusijo. — Polovica belgijske zbornice se meseca majnika obnovi. Proti katoliški večini se pripravljajo vse svobodomiselnne stranke. — Črnogorska vlada je baje sklenila, da ponovno zahteva od srbske vlade, naj izžene vse črnogorske izseljence iz Srbije, ker le v tem slučaju je misliti na tesnejšo zvezo med Srbijo in Črno goro.

Razne novice.

* **Zupnija Spodnja sv. Kungota** je podeljena tamošnjemu provizorju č. g. Antonu Kociper. Inštalacija bo v ponedeljek, dne 31. januarja t. l. pri Spodnji sv. Kungoti.

* **Iz finančne službe.** Skušnjo za finančnega respicijenta je napravil g. Jože Lužar, finančni nadpaznik v Mariboru. — Za definitivne finančne nadpaznike so imenovani gg. Ivan Jurko pri Sv. Lenartu v Slov. gor., Franjo Magerl pri Sv. Jurju ob Ščavnici in Ludovik Schmuđer v Slov. Gradcu. — Premiščen je nadpaznik g. Ivan Geč iz Maribora na Vransko. — Iz finančne službe sta izstopila gg. finančna paznika Ludovik Pliberšek in Jože Serneč.

* **Mesto učitelja** je razpisano na štirirazredni deški šoli v Slov. Bistrici po prejemkih II. plačilnega razreda. Prosilci, usposobljeni obeh deželnih jezikov, naj pošljejo pravilno opremljene prošnje do 25. t. m. krajnemu šolskemu svetu v Slov. Bistrici-okolica.

Nov videmski nadškof. Papež je imenoval monsignora Anastazija Rossi iz Pafrije za novega nadškofa v Vidmu. Mlad dostojanstvenik, ki je poln zdravega krščanskega duha, veliko obeta videmski nadškofiji, ki je res potrebna krepkega in odločnega nadpastirja. V videmski nadškofiji živi tudi okoli 40.000 Slovencev.

Socialni tečaji. Letos priredi Štajerska S. K. S. Z. štiri socialne tečaje in sicer v Smarju pri Jelšah, v Mozirju, St. Lenartu in v Nitanju. Prosimo svoje somišljenike, da že sedaj opozarjajo ljudi na te tečaje in jih vabijo k udeležbi. Kjerkoli se bili doslej taki tečaji, povsod so zapustili blagodejne sledove in ugodno uplivali na razvoj političnih razmer. Socialni tečaj v Smarju bo že dne 24. in 25. jan., za druge se določeni čas pravočasno naznani.

Za vinogradnike. Tiskarna Styria v Gradcu je izdala knjigo z naslovi vseh krčmarjev in dobe se tudi skatljice za pošiljanje vzorcev; le tako se pride v dotiko s kupci, ako nas na pomlad ne obiščejo sami.

* **Zveza slovenskih deklet** na Štajerskem se ustanovi v četrtek, dne 27. januarja. Ustanovno zborovanje se bo vršilo tega dne pri Sv. Petru na Medvedovem selu ob pol 10. uri predpoldne v prostorih župnišča. Udeležijo se ga v najobilnejšem številu odposlanke dekliških zvez v šmarskem in rogaškem okraju, in sicer od Sv. Križa tik Slatine, od Sv. Eme, iz Zibike, iz Šmarja, iz Slivnice in Sladke gore, ki nimajo daleč na kraj zborovanja. Dekliške zveze po drugod pa naj pošljejo vse pismeno svoje pozdrave, želje in nasvete na dekliško zvezo pri Sv. Petru na Medvedovem selu, pošta Pristava. Z „Zvezo slovenskih deklet na Štajerskem“ dobi „Zveza slovenskih mladeničev“ krepko vrstnico in tekmovalko v rodoljubnem delovanju. O potrebi ožje organizacije naše ženske mladine nam ni treba izgubljalati besed, kdor opazuje strastno delovanje vseh Nemcev za ponemčevanje Slovencev ob meji, po naših mestih in trgih, kdor vidi, kako mnoge družine propadajo, ker matere malo plemenite ne znajo odgojevati otrok, kdor pazno zasleduje, kako se nam leto za leto na stotine in tisoče naših deklet pomoži s tuji, in se vse potujčijo, ker jim manjka narodne zavednosti in slovenskega rodoljubja, kdor ve, koliko jih izgine zlasti na tujem v propad najgrših pregreh, kdor uvažuje, kako propadajo mnoga gospodarstva, ker gospodinje ne znajo podpirati treh oglov pri hiši, ta ne bo dvomov in pomislekov stresal okrog sebe, temveč bo navdušeno pozdravil novo organizacijo, ki se bo trudila vsestranski, da ohrani naše mladenke vzorno verne in jih napolni s plametečo ljubeznijo do slovenskega naroda in njega teptane domovine ter jih s primerne izobrazbo usposobi, da bodo našemu narodu v vsakem, narodnem in gospodarskem, v obrambnem, političnem in vzgojnem oziru to, kar so poljskemu narodu vzorne poljske mladenke in žene. Trdno se zato nadejamo, da stopijo na stran naših organiziranih kmečkih mladenk tudi izobražene Slovenke, zlasti naše somišljenice med učiteljstvom. Vsakdo, ki se zaveda, kako velikanskega pomena je za narodovo moč, za duševno in telesno čilost njegovo, za njegov občitek in napredek plemenito, rodoljubno, verno in požrtvovalno ženstvo, bo novi organizaciji iz srca želel najkrasnejšega procvita in najsijajnejših uspehov.

* **Za sušo.** Poslanec Slovenske kmečke zveze so dosegli, da še bosta dobili zraven Maribora in Mozirja tudi glavarstvi Celje in Brežice podporo. Vrh tega morajo v teku pet dni tudi glavarstva Ptuj, Ljutomer in Konjice poslati nova poročila. Naj se uvažuje torej oklic Slovenske kmečke zveze na uvodni strani.

* **Podpora po toči.** Namestnija je odločila, da se meseca februarja razdeli podpora za po toči poškovane za ptujsko glavarstvo 150.000 K, za mariborsko 16.000 kron.

Slov. šolske kuhinje na Spod. Štajerskem. Šolske kuhinje opozarjamo, da dobijo pri štaj. hranilnici v Gradcu take kuhinje podpore po 40 kron na leto. Opozarjamo vodstva teh kuhinj, da vlagajo tudi iz Sp. Štajerja prošnje na štajersko hranilnico za podporo.

* **Minister Stürgkh** proti Slovence m. Že dolgo ni bilo vlade, pod katero bi imeli Slovenci toliko trpeti, kakor ravno pod sedanjo Bienertovo. Čeprav izjavlja vsak mesec po dvakrat, da Slovanom ni sovražna, vendar išče vsake priložnosti, da bi jim zadalja nov udarec. Sedaj se pripravlja nov napad na slovensko šolstvo na Štajerskem. Vlada namerava spreminiti deželni šolski svet tako, da bi imeli v njem večino od avtonomnih nemških korporacij izvoljeni svetniki, ne pa, kakor sedaj od vlade imenovani. V to svrhu se poslužuje Wastianovega predloga v deželnem zboru, ki zasleduje isti namen. Zadnji petek, dne 14. t. m. sta se v deželnem zboru posvetovala z nemškimi poslanci dva zastopnika vlade radi teh sprememb. Slovenske poslance je vlada izključila od posvetovanja in se pogajala, edino le z nemškimi poslanci. V šolskem odselu, kjer je bil zadnji petek Wastianov predlog že v razpravi, je večina kratkomalo proti vsem pravilom poslovnega reda zavrnila slovenske predloge, ne da bi jih dala na glasovanje. Le slučajno sta vsled majhnega števila navzočih nemških poslancev slovenska uda s svojo odstranitvijo lahko povzročila nesklepnost in na ta način zabranila, da se še ni glasovalo o Wastianovem predlogu. Šolsko vprašanje je za Slovence življensko vprašanje in vkljub temu hoče vlada z drzno brezobzirnostjo brez Slovencev in proti Slovincem vpeljati novo postavo za deželni šolski svet. Čas je, da se slovenska inteligenca vzdrami iz spanja!

* **Ukor** radi narodnega koleka za obmejne Slovence. Neki vojak službujoč v Gorici, je dobil od svojih domačih razglednico z narodnim kolekom za obmejne Slovence. Rači tega je moral poslušati od „vijega“ strogo pridigo. Prosil je torej svoje domače, naj

ne prilpejo na njegova pisma narodnega koleka, ker ga — tako se ga je podučilo — ni ne Slovenec, ne Nemec, ampak sme biti samo avstrijski vojak. Dobro! A radovedni smo, so li „višji“ tudi one podčastnike v Ptuj, kateri so zbirali denar za „Südmarko“, tako lepo podučili? Vojak-Slovenec je dobil radi narodnega koleka — ukor, vojaki-südmarkovci pa —? Slovenci, kupujte narodni kolek za obmejne Slovence! Naroča se ga na naslov: S. K. S. Z. v Mariboru.

* **Prestopi ruskih diplomatov h katoličanstvu.** Drugi tajnik ruskega poslaništva v Rimu, A. N. Jerejmov, je od svojega mesta odstopil in vstopil v neki blizu Rima ležeči jezuitski samostan. Tudi prvi tajnik ruskega poslaništva v Parizu, Swjetočin, in ruski konzul v Bordoju, Komarov, sta pristopila h katoliški veri.

* **Ena najslavitejših opernih pevk, Mary Gardner, se pripravja za preslop iz protestantske vere h katoličanstvu.** Vest o tem je vzbudila v Parizu veliko začudenje in časnikarji so hoteli od slovite pevke zvedeti, kaj je na tem resnice. Gardner je izjavila, da se bo v kratkem začela učiti katekizma kakor 10letni otrok in da se veseli, da bo kmalu smela pristopiti k mizi Gospodovi. Nek časnikar jo je vprašal, če se ne boji spovednice. „Nikakor ne,“ menila je Gardner, „zdi se mi celo lepo in dobro, da lahko svoje grehe, katerih k sreči nimam veliko, imenujem zamožljivemu duhovniku, božjemu zastojniku, in da se jih po resničnem kesanju lahko iznebim.“ — „Moje celo življenje bo sedaj mnogo lepše,“ rekla je pevka navdušeno, „kajti sedaj sem našla mir svoje duše.“ Na drugo vprašanje, kaj jo tako posebno vleče h katoličanstvu, je odgovorila Gardner, da jo v tej veri vse vleče nase, ker je res vera, ki se mora polastiti vsakega čutečega srca.

* **Požrtvovalnost.** Lep vzgled katoliške požrtvovalnosti je dal vodja angleških katoličanov, vojvoda norfolški, s tem, da je vse slike prodal za 8% milijona frankov in celo svoto daroval za katoliške šole.

* **Kratka, pa tolažilna statistika iz Angleške.** Od leta 1899 se je na Angleškem 446 anglikanskih duhovnikov, 417 članov državnega zbora, 205 častnikov, 162 pisateljev, 129 pravnikov, 69 zdravnikov, 30 pomorskih častnikov, 66 visokih plemenitašev povrnilo v katoliške cerkve.

Tobak bomo sadili. Finančno ministrstvo je dovolilo, da se sme v kmetijskih šolah v Grottenhofu in Mariboru saditi tobak za poskušnjo. Ako se bodo ti poskusi dobro obnesli, bo dovoljeno tudi na Stajerskem saditi tobak.

Izobraževalnim društvom! Te dni so se razposlale vsem članicam S. K. S. Z. položnice, katerih naj se društva blagovolijo prej ko mogoče poslužiti ter poslati letnino za leto 1910. V kratkem se razpošljejo društvom tudi statistične pole, katere naj istotako društva takoj po obnem zboru izpolnijo ter pošljejo Zvezi v Maribor.

Slovenske občine in okrajni zastopi. Radi distriktov se morajo izjaviti občine, kako hočejo imeti svoje distrikte in sedež za zdravnika za več občin. Okrajni zastopi se bi morali zanimati za to zadevo; če ne bode zahtev od raznih okrajev in občin, bode določevala le zbornica zdravnikov v Gradcu in deželni odbor. Pozor občine! Deželni odbor bode čakal le še tri tedne na predloge raznih občin, izmed katerih jih še ni poslalo okrog 30%.

* **Vojna uprava kupi po trgovskem običaju za Gorico 3500 in za Pulj 950 stotov slame.** Tozadevne obravnave se bodo vršile pri dotičnih vojaških oskrbovalnih skladiščih, in sicer v Gorici dne 31. januarja in v Pulju dne 1. februarja t. l. Kolekovane ponudbe morajo dospeti najkasneje do 9. ure dopoldne na svoja mesta, kjer se lahko izvejo tudi natančnejši pogoji.

* **Vinorejci, pozor!** Dne 13. t. m. je prišel nek možiček s sivimi brki, čudnasto suknjo in precej slabimi hlačami ter visokimi čevlji v St. Peter pod Sv. gorami. Hodil je od kmeta do kmeta in pravil, da je „vinski mešetar“ ter bi rad poskusil vino, ker pridejo zvečer v krčmo g. Kranerja trije židi, ki bodo kupili mnogo vina. Veselje kmetov, ki letos ne morejo prodati vina, je bilo seveda veliko. Vodili so ga od kleti do kleti, ga silili s pijačo in še v krčmi zanj plačevali vino in klobase. Rekel jim je, naj nesejo drugo jutro vino na poskušnjo, ker ga nameravajo kupiti 600 hektolitrov. Ko so prinašali vinorejci drugo jutro vino na poskušnjo, židov ni bilo, tudi krčmar ni židov videl, mešetar jo je pa popihal ter se ne ve kam. Zandarji zasledujejo navihanca; ali ga bodo tudi vjeleli?

* **„Slovenska Matica“ v Ljubljani uljudno javlja gg. naročnikom na „Slovenski zemljevid“, ki ga reklamujejo, da še ni dotiskan.** Zato se prosi potrpljenja.

* **Dunaj.** V zadnjem poročilu o obnem zboru društva „Straže“ sta se vrinili dve neljubi pomoti. Prvič se mora glasiti, da se vrši služba božja vsako nedeljo ob 3. uri popoldne in ne ob ¼. uri jutraj. Predzadnji stavek se pa mora samoobsebi imevno glasiti: Ne ustrašite se izzivanja Daničarji (ne pa Daničarjev).

* **Novoletno darilo obmejnim Slovincem za šentiljski dom so darovali:** vlč. župnik R. Vaelavik 20 K; okr. hranišnica pri Sv. Lenarju v Slov. gor. 40 K; Mohorjani v Dravljah 8 K 10 h. Srčna hvala! Daj Bog mnogo pesnemovalcev, ker le tedaj bode mogoče započeti delo nadaljevati in dovršiti.

* **Za sklad obmejnih Slovincem so darovali Mohorjani v Rajbenburgu 40 K. Ziveli!**

Mariborski okraj.

m Bazilika „Matero Milosti“ v Mariboru. V torek, dne 25. t. m. bomo imeli, kakor vsako leto, spominsko slovesnost. Letos praznujemo 162. letnico, odkar je prenesla grofica Felicita Stubenberg endocaino podobo „Matero Milosti“ iz Konjic v Gradec. Ta podoba je prišla potem po raznih romanjih t. 1747. v Maribor v minoritsko cerkev pri Dravi in leta 1787. se je ta kip prenesel v predmestno slovensko cerkev. Tako praznujemo letos 122-letnico prenesenja te podobe v takrat majhno farno cerkvico, ki se je pa časoma prerodila v veličastno baziliko. Ta dan bodo tri slovenske pridige, zadnja bo ob 3. uri popoldne. Prihite zopet častiva Marijini od vseh strani in poprosite jo milostu zase, milosti za vase domače!

m Zabavni večer, ki ga je priredila S. K. S. Z. dne 16. t. m. v Mariboru, je prav dobro uspel. Obisk je bil dovoljen, tudi igralci in igranje so svoje vloge prav spretno resili.

m V mariborski bolnišnici je umrl večeraj 19. t. m. dolgoletni hišnik Narodnega doma g. Gselman N. v. m. p. **m Zadrudni tečaj** v Mariboru. „Zadrudna zveza“ v Ljubljani že več let sem prireja zimske zadrudne, teden dni trajajoče tečaje. Tretji taki tečaj se je vršil od 10. do 16. januarja t. l. v Mariboru in se ga je redno udeleževalo čez 50 mož in mladeničev. Bila je na tem tečaju res pestra slika pravega smisla zadrudništva. Možje in fantje, poleg kmeta duhovnik, zraven kmečkega fanta dijak visokošolec, vsi tako prijazni in zaupni eden z drugim, kot bi bili že leta in leta skupaj, in ne šele par dni. Vodil je ta celotedenski tečaj znani strokovnjak na zadrudnem polju, g. nadrevizor Vlado Pušenjak, katerega bodo vsi udeleženci ohranili v najlepšem spominu. Zraven teoretičnega posojilniškega knjigovodstva so bila redno vsak dan tudi predavanja iz raznih panog kmetijstva. Tako so si pridobili udeleženci zelo mnogo naukov na tem tečaju, katere naj vse vestno uporabljajo pri zavodih, katerih člani ali odborniki so. Tako se bo širila zadrudna misel vedno bolj in bolj in tako se bo tudi zboljšalo gospodarsko stanje našega naroda.

m Mošnjček je izginil. Kočijažu Ivanu Klinc, ki je bil uslužben pri lastnici fijakerije, Ani pl. Novakowski v Mariboru, je izginil v noči, dne 8. maja l. l. mošnjček z vsebino 65 kron. Ker od tujih ljudi ni mogel nikdo v zaklenjeni hlev, je padel sum na kočijaža Karola Muster, katerega je pa okrožno sodišče oprostilo, ker je manjkalo zadostnih dokazov.

m Sv. Peter niže Maribora. Dne 5. avgusta 1909 je bilo viničarici Elizabeti Klopčič v Celestrini iz zaklenjena shrambe ukradeno 3 kg svinjskega mesa, 7 kg špeha in 4 robcu v skupni vrednosti 25 K 20 vin. Osumljena sta bila te tatvine že večkrat predkaznovana 45letna oženjena viničarka Marija Florjančič v Trčovi in njen 16letni sin Jožef Florjančič. Okrožna sodnija v Mariboru je prisodila Mariji Florjančič štiri in njenemu sinu tri mesece težke ječe.

m Sv. Peter niže Maribora. Tasa je umrla po kratki mučni bolezni zasebnica Marija Fras. Dne 30. jan. t. l. bi nastopila 90. leto svoje starosti. Pogreb bo v petek predpoldne. Blagi dobrotnici cerkve naj sveti večna luč!

Dramatično društvo v Mariboru vprizori v Narodnem domu dne 23. prosinca t. l. krasno narodno igro s petjem v treh dejanjih „Graničarji“ ali „Proščenje na sv. Elija dan.“ Predstava se začne točno ob ¼. uri zvečer.

Lajtersberg. V nedeljo dne 16. t. m. je predaval v tukajšnjem izobraževalnem društvu gospod nadrevizor Pušenjak. Povedal nam je mnogo zanimivega o državnih dohodkih sploh in je označil posebno krivičnost nameravanih novih davkov. Hvala mu za to!

Studenci pri Mariboru. V soboto dne 15. t. m. je predaval v našem slovenskem katoliškem izobraževalnem društvu gospod dr. Hohnjec o strokovnih društvih. Mnogoštevilni poslušalci so pazljivo sledili priljubljenemu govorniku in so se mu konečno prisrčno zahvalili.

m Sv. Barbara pri Mariboru. V preiskavi radi tatvine sta bila tukajšnji posestnik Avgustin Štuber in njegov sin. Pri obravnavi se je dognalo, da sta bila tatvine popolnoma po krivem obdolžena in sta torej bila oproščena.

m Poročil se je dne 19. t. m. v St. Ilju v Sl. goricah g. Franc Zebot, posestnik in predsednik Z. S. M., z gđe. Miciko Kren, posestnico in voditeljico šentiljske Dek. zveze. Poročil ju je nevestin brat, č. g. Franc Kren. Vrlo narodnemu paru naše čestitke!

m St. Ilj v Slov. gor. Kmet. bralno društvo St. Ilj v Slov. gor. ima svoj letni občni zbor dne 30. januarja. Obnem priredi Km. zveza politični shod, na katerem bode poročal državni in deželni poslanec g. Ivan Roškar. Oboje se vrši v gostilniških prostorih g. I. Bauman-a. Somišljeniki in pristaši K. Z., domačini in sosedi, pridite v obilnem številu!

m St. Ilj v Slov. gor. „Svoji k svojim“ kričijo nekateri narodnjaki, med tem ko nosijo svojo narodno zavest v südmarkino kobačo na prodaj. Zaničevanje takim ljudem, ki niti v takem kraju ne vedo, kaj je njih narodna dolžnost.

m m Zmaga Slovincem. Pri volitvi načelnika in podnačelnika krajnega šolskega sveta v St. Ilju v Slov. gor. dne 14. januarja sta bila z znatno večino izvoljena g. Fr. Thaler načelnikom in g. Anton Hauc podnačelnikom. Volilci, pokažite tudi pri občinskih volitvah, da hočete na rodni hleh biti sami gospodarji.

m V Selnici ob Muri je dne 14. januarja umrl vrli narodni veterani, bivši mnogoletni občinski svetovalec, član krajnega šolskega sveta v St. Ilju ter večkratni zvest naš volilni mož Janez Jager. Rajni je bil naročnik „Slovenskega Gospodarja“ že tedaj, ko je začel list izhajati in do svoje smrti. Povsod se je pridno potegoval za pravice našega naroda, bil pa je tudi odločno krščanskega prepričanja. Sivolasi starček je rad pripovedoval, kako hudo je bilo tiste čase, ko smo še v Mariboru propadali pri deželnih in državnozbornskih volitvah. Blag spomin vrlemu možu!

m Jarenina. Zadržno nedeljo, dne 16. januarja je imelo naše slovensko kat. polit. in gospodarsko društvo svoj občni zbor v Fišerjevih prostorih. Predsedoval je shodu šentiljski župan Franc Thaler ter otvoril zborovanje. O društvenem delovanju je poročal župnik Ewald Vračko. V imenu poslancev Slov. kmečke zveze je prišel na shod deželni poslanec našega okraja dr. Korošec, ki nam je v daljšem govoru opisoval delovanje svojih tovarišev v državnem in deželnem zboru. Soglasno se je odobrilo postopanje naših poslancev v deželnem zboru pri glasovanju za doklade na pivo in se jim izreklo zaupanje. Ko je poslanec odgovoril še na vprašanja glede obrtnih mojstrov, je sklenil predsednik dobro obiskano zborovanje. Društveno življenje je pri nas razvito bolj kakor kje drugod, zato je tudi zanimanje in sodelovanje pri politični in nepolitični organizaciji zelo povoljno.

m Polička ves. Čujte, čujte! Javno pohvalo za služijo naš očka Reininger, tako so skrbni. Ni jim zadosti, da hočejo na vsak način spraviti domačo občino v nemškutarske roke ter tako zopet zlezti na županski stolec, s katerega so jih pred tremi leti zavodni volilci telebnili; prav pridno tudi agitirajo za Südmarkine volilce v sosednji šentiljski občini. Pa vajujte se, da se vam v domači občini ne prigodi, kar ste prerokovali nekemu šentiljskemu volilcu, da vas ne bo „stara baba...“

m Smrtna kosa. Dne 14. januarja je umrl pri Sv. Ani na Krembergu Lovrenc Kreinc, posestnik, trgovec in krojač. Dolgoletnemu naročniku „Slovenskega Gospodarja“ blag spomin!

m Poljčane. Prihodnjo nedeljo, dne 23. januarja po večernicah bo v prostorih posojilnice pri g. Prešernu krožek kmetijske podružnice priredil poučni shod, na katerem bo predaval novi g. okrajni živinozdravnik Hugo Hinterlechner o svinjskih kugah. K obilni udeležbi vabi predstojništvo podružnice. Sprejemali se bodo tudi udje in pobirala udnina.

m Slov. Bistrica. Naš mestni šolski svet je hotel pritegniti okoliške občine, da bi prispevale za njegovo zadolženo nemško šolo. In kako so jo iztuhali naši gospodje? Hoteli so nastaviti učiteljico ženskih ročnih del, katero naj bi vzdrževala vse okoliške občine. Toda vsaj v tem so bili naši kmečki, četudi z malimi izjemami nemškutarski odborniki edini, ter so odklonili tokrat to edino prijazno vabilo. Drugekrat naši mestni gospodje v svojih vabilih niso nič kaj ljubeznivi, v tem slučaju so se pa vabila kar cedila od same uljudnosti. Pri tem slučaju se je zopet očitno pokazalo, kolike važnosti je, da naše ljudstvo pomele z raznimi nemškutarskimi občinskimi zastopniki. Odbor gornjebistriške občine je namreč sklenil, sprejeti ponužbo mestnega šolskega sveta. S tem bi naložili mali, ubožni občini novo težko breme, in vse to samo radi ljubimkovanja z mestnimi nemškutarji.

Slov. Bistrica. Ta je lepa. V trafiki Jagodič v Slov. Bistrici nimajo nobenih slovenskih tiskovin. Neki gospod je zahteval dvojezične nakaznice in dopisnice. Stara gospa Woprada mu da samo nemške nakaznice. Gospod prosi za dvojezične. Starka pa mu vsa razvneta zabrusi v obraz, seve v lepi bistriški nemščini: „Nate nakaznice (namreč nemške), lahko pišete v vsakem jeziku, v kitajskem ali ciganskem ali v katerem hočete.“ Kaj ne, to je olikana Nemka? Gospod je nemške nakaznice dal nazaj, ter opomnil, da je trafikaninja na slovenski zemlji dolžna imeti tudi slovenske tiskovine Starka pa mu je iztrgala iz rok še dopisnice, ki jih je gospod mislil vzeti, ker so te brez vsakega papisa, ter je kričala nad njim: Kupite vse tam, kjer slovenske (windische) tiskovine dobite, jaz pa lahko imam, kar jaz hočem! Dotični gospod je nato mirno trafiko zapustil, s trdnim sklepom, da praga te zagrizene Jagodičeve trafike nikdar več ne prestopi. Proti stari Wopradi pa se je vložila pritožba.

m Lap rje. K sl. izobraževalno društvu priredi v nedeljo dne 30. prosinca t. l. po večernicah ob 3. uri popoldne veselico v stari šoli. Na vspredu sta igri „Kazen ne izostane“ in „Pred sodnikom“, solospjev s spremljavo „Rudeči sarafan“, petje narodnih pesmi, vmes se bo igral tudi gramofon. Sedeži v prvi vrsti stanejo 80 v, drugi sedeži 60 v, stojišča 30 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

m St. Lovrenc nad Mariborom. Vabilo na veselico, katero priredijo slovenska društva v St. Lovrencu nad Mariborom v nedeljo, dne 23. januarja 1910 pri Pernatu. Vsprede: 1. Petje ženski zbor. 2. Slavnostni govor, govori Jožef Pečovnik 3. Čašica kave. 4. Veselogra v 1. dejanju 4. Deklamacije, Micka Kupečova in Trezika M. Horjova 5. „Hvala Bogu miza je pognjena“, šaloigra v 1. dejanju. 6. Petje. 7. Prosta zabava. Začetek ob pol 6. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

m Bralno društvo „Edinost“ pri Sv. Jurju v Slov. gor. ima v nedeljo dne 30. prosinca po večernicah svoj občni zbor združen z društveno veselico. Spored: govori, deklamacije, petje, igra: „P. šta skrivnost“, tombola z zanimivimi dobtki. Na svidenje pri najboljnejši udeležbi.

m Sv. Lenart v Slov. gor. „Katel bralno in gospodarsko društvo“ bo priredilo na Veselico, dne 2. februarja veliko veselico v A. Arnušovi dvorani. Predstavljal se bode ta dve veseligi, nastopil bo tudi eden zamorec, nadalje en ventrilokvist (mož, ki govori s trebuhom) s tremi jako smešnimi osebami. Nasopi slavni pevski zbor od Sv. Jurja v Slov. gor. Med dmori bo svirala godba na lok Srečolov, konfeti, toča z orehi, lov na zlate ribice, Noetova barka; nastopil bo tudi večni Jud itd. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Tukajšnji klobučar Slavetič in urar Penteker sta opazala, da jima je zadnji čas zmanjkovalo raznih stvari, pri prvem denar, pri drugem pa razna srebrnina. Sum je padel na klobučarskega vajenca Petra Pučaner in urarskega pomočnika Antona Gruber, katera sta stvar priznala, ter dobila Gruber štiri, Pučaner tri mesece težke ječe.

p **Sv. Vid** pri Ptuj. Viničar Anton Rus iz Tomajne je 20. oktobra l. l. Antonu Sprah zadal s sekro več težkih poškodb na obeh rokah. Zato je bil obsojen na 5 mesecev zapora.

p **Podvinci** pri Ptuj. 38letni Matija Žumer v Podvincih je kradel drva, in sicer Francu Čeh v Ptuj in zaprte drvavnice, Francu Muhič v Ptuj in Kolu in Ftjuj eno sukno. Bil je radi tega obsojen na 6 mesecev težkega zapora.

p **Sv. Lovrenc** v Slov. gor. Prireditelj Mladeniške zveze dne 2. januarja t. l. je lepo izpáda. Udeležba je bila taka, kot smo si jo z ozirom na namen prireditve želeli. Vkljub precejšnji stiski ter nerednosti nekaterih so vendar naši fantje s svojimi izbornimi nastopi obdržali občinstvo pri dobri volji. Najprej je tajnik M. Z. Lov. Horvat deklamiral „Mladeniško budnico“ (Naš dom), potem pa je g. Ludovik Koser govoril o alkoholu in pozival v boj proti temu največjemu sovražniku človeštva. Sedaj pride na vrsto šaljivi prizor „Prekanjeni žid“ in pa igra „Kazen ne izostane“, katera je izvalila pri gledalcih obilo smeha. Saj so pa tudi izvršili igralci svoje vloge izborni. Ne bomo sicer hvalili mobenega, kajti sodba gledalcev: „Vsi so dobro naredili“, je to storila.

p **Sv. Barbara** v Halozah. Dne 7. novembra l. l. sta se brata Vid in Jakob Kline v Gradišah sprla in malo stepla, pri čem je bil Vid lahko ranjen. V jezici je vzal nato Vid puško pri sosedu, pričel prepir z nova, ter v prepiru ustrelil na svojega brata. K sreči se je zgodila le lahka poškodba. Vid je dobil radi tega 2 meseca zapora.

Haloze. Častnim občanom so izvolile vse občine novocerkveške fare č. g. župnika P. Norberta Povodna.

p **Ivanjkovci.** Našemu vrlému poslancu Mešku bi se lahko zgodila velika nesreča. Že pred leti so nam spravili liberalci železnico iz Ljutomer v Ormož; zdaj vozijo po tej železnici opeko za skladišče požarne bramb, in naš poslanec Meško je prišel pod vozove, tako poroča „Narodni List“! Hvala Bogu, se ma ni zgodila nobena nesreča! Slava, trikrat Slava!

p **Sv. Bolfenc** pri Središču. Takaj se govori, da namerava več Vodrančanov izstopiti iz katoliške cerkve. Zdi se nam to jako čudno, ko vendar v celi občini Vodraeci razven Zabavnikovih sinov in nekoga privandranega Središčana ni liberalcev.

p **Sv. Križ** pri Slatini. Posestniški sin Ivan Prah je dal 21letnemu Florjanu Hrašovec, kateri je dalje časa služil pri Prah, 306 kron, s katerimi naj Hrašovec v Ptuj plača neko živino. Hrašovec pa se je mesto v Ptuj, peljal v Zagreb ter odondot poslal Prah 180 kron, za ostalih 126 kron je pa rekel, da mu jih je neki Hrvat ukradel na železnici, na kateri je zaspal, ter se je mesto v Ptuj odpeljal v Zagreb. Sodnija je Hrašovcu prisodila za to nepošteno dejanje 3 mesece zapora.

p **Kmetijsko bralno društvo** pri Sv. Florjanu priredi v nedeljo, dne 23. t. m. veselico. Vspored: 1. Igra: „Ne vđajmo se!“ 2. Igra: „Tihotapeci!“ 3. Igra: „Trebušnikove hčere poroka, igrajo mutci.“ 4. Prosta zabava v prostorih g. Vizoviška s petjem in šaljivimi prizori. Začetek po večernicah. Vstopnina 30 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

p **Sv. Urban** zad Ptujem. Tukajšnje „Gospodarsko bralno društvo“ naznanja svojim članom, da bodo imeli v nedeljo dne 23. januarja 1910 ob 3. uri popoldne v društveni sobi svoj redni občni zbor. Na vspredu je poročilo starega odbora o delovanju društva in volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** Mladi junaki. Dne 20. septembra so nekje v Slamnjaku koruzo kožuhali. Pri tej priliki je bil razven fantov domače vasi navzoč še posestniški sin iz Presike, Franc Stampar, na katerega so imeli domači fantje radi nekoga dekleta piko. Ko je Stampar ob njih odhajal domov, ga je družba fantov, v kateri so se nahajali zidarji 22letni Jakob Vičar in Alojz Štibere, kočarjev sin Andrej Potočnik, trgovski pomočnik Jožef Tomazič, viničarski sinovi Matija Zorec, Alojzij Pukšič, Franc in Ivan Meznarič, ter Ivan Štibere, napadla z noži, kamenjem, preklami ter mu zadal težke telesne poškodbe. Ti fantje so bili pretečeni teden pred mariborskim okrožnim sodiščem obsojeni: Vičar na 8, Ivan Štibere na 5, Potočnik, Tomazič, Zorec, Alojz Štibere na 4, Pukšič, Franc in Ivan Meznarič na 3 mesece strogega zapora. Vodja cele stvari je bil, kar je tudi iz razsodbe razvidno, zidar Vičar. On je gojence nemške šole, ker so ga iz slovenske radi slabega vedenja izključili. Pozneje se je izučil za zidarja, bil nekaj časa na Hrvaškem, kjer se je navzel socialističnega duha. V Ljutomeru se je javno na trgu bahal s socialdemokratskim znakom ter, ko je bil pijan, zatrjeval, da se ne boji Boga in ne hudiča. Ima še več drugih hudobnih dejanj na vesti, radi katerih večina ga ima že sodnija v pesti. Mnogi bi se vprašali, kaj ga je pripeljalo do tega. Prvo je slaba vzgoja. Oni, ki pozna-

jo razmere, že vedo, kaj mislimo tukaj. Drugi fantje so sami zaslepljeni pristaši šnopsa. Njih glavno shajališče je v Ljutomeru gostilna Sideritsch, kjer imajo tudi vedno službo božjo; a da ga tudi doma ne pogrešajo, za to pa že Golob skrbi. In to je vzrok, da se mladina, ki spada še pravzaprav pod očetovo šibo, (17letni Pukšič, 17letni Zorec, 18letni Tomazič, ki že skoraj eno leto pohaja brez dela, 18letni Alojz Štibere) klati okoli po noči in dela nemir. Stariši, tukaj ne boste imeli lahke odgovornosti. Vsej mladini naše fare pa naj bo zgornja obsodba žalosten vzgled, po kateri poti naj ne hodi in da se tudi z ljudmi, ki se držijo te poti, ne druži.

l **Ljutomer.** V nedeljo, dne 23. prosinca ima Bralno društvo za ljutomersko okolico v bralni sobi svoj redni letni občni zbor. Udje, pridite polnoštevilno! Reditelji bralnih krožkov prinesite stare časnike! Ne pozabite na udnino! Pole, ki so se doposlale, prinesite izpolnjena k občenemu zboru! Novo društveno leto, nova naročila! Vsak nered povzroča stroške! Torej reditelji, izkažite se, da bo red! Na veselo svidenje v bralni sobi!

l **Babinci** pri Ljutomeru. Posestniku Kranju je umrl otrok. Ta nezgoda je tako pretresla ubogo mamo, da se ji je skalil um. Na dan pogreba je izginila. Ne morejo je najti. Ako kdo kaj izve o njenem bivališču, naj poroča nesrečnemu očetu. Žena govori samo nemški, ker je Gračanka.

l **Cezanjevci** pri Ljutomeru. Bralno društvo je imelo dne 2. prosinca svoj občni zbor, združen z veselico, ki se je vršila v Slavičevi gostilni. Društvo je imelo 140.47 K dohodkov ter 134.56 K izdatkov. Izposojil je bilo 1047. Naročeni časniki: 1. „Slovenski Gospodar“ 8 iztisov; 2. „Naš Dom“ 6 iztisov; 3. „Domoljub“ 8 iztisov; 4. „Bogoljub“ 6 iztisov; 5. „Dom in svet“ 1 iztis; 6. „Vrtec“ 1 iztis; 7. „Angelček“ 1 iztis. Dokaz, da je društvo lepo delovalo. Novi odbor se je sestavil tako-le 1. Predsednik: Jožef Toplak; 2. podpredsednik: Alojzij Dunaj; 3. tajnik: Frančišek Ravtar; 4. knjižničar: Frančišek Feuš; 5. blagajnik: Ivar Zavratnik. Odb. Vinc. Kosi. Igre so dobro izpale. Križevski tamburaši so krepko udarjali. Hvala!

l **Mala nedelja.** Predzadnja nedeljo je imelo naše bralno društvo v šolskih prostorih svoj redni občni zbor, kateri je bil od katoliško-narodne stranke mnogoštevilno zastopan. Udeležilo se ga je do 150 ugov. Zato pa je dosedanji predsednik društva svoj uvodni govor začel tako strahopetno, da je naenkrat ves pobledel in so se mu kar roke in hlačice tresle. V svojem, do dve uri trajajočem govoru je vezal same otrobe in nam kvasil take reči, da so bili že vsi nevoljni. Nekateri so ga opozarjali, naj prebere društvena pravila. Izjavil se je, da pride to še pozneje na vrsto. Iz tega smo razvideli, da je svoj govor zato zavlačeval, da bi se ti njemu zoperni klerikalci med tem razpršili, pa vkljub temu so vztrajali do konca. Ker je govornik meje društvenih pravil prestopil, ker je mahal največ po zadnjih dopisih „Slovenskega Gospodarja“ (na dopise svoje stranke v „Nar. Listu“ se ni več spominjal), zato je občinstvo s svojimi medkriči uprizorilo burno debato, kar je povzročilo, da je g. nadučitelj kot šolski vodja zborovanje zaključil. Pa glejte te veleliberalne petelinčke, kako si pomagajo iz zadrege! Na dan 16. t. m. skličejo po vabilnih listkih, na katerih pa se je vzpored za toliko izpremenil, da je bila volitev odbora pred nabiranjem udov, izvanredno zborovanje, katerega se je udeležilo celih 32 starih udov, nov ud se noben ni smel približati, in ker se je dosedanji predsednik častno odpovedal, se je na predlog nekoga staroliberalnega „generala“ izvolil nov predsednik, kateri pa še toliko veljave nima kot prejšnji, ker je svoj upliv v Medjimurju zgubil, zato pa mu zdaj morajo otroci gospodariti. Žalostno! Bomo videli, kaj še pride. Vi zagrizeni liberalci ste plamenico vrgli v slamo, vsled česar je zdaj cela fara v plamenu.

l **Hjaševci** na Murskem polju so zelo oddaljeni od Maribora. Dokaz, da se je dopisnica poslata po pošti iz Maribora dne 11. t. m. in je komaj došla s pošto dne 14. prosinca t. l. na Mursko polje. Ali to ni daleč, tri dni in tri noči se s poštnim vlakom voziti? Naslov je bil popolnoma natančen, pošta Križevci, Štajersko. Nekemu poštnemu uradniku pa je bilo to še pre malo in je čez naslov napisal Kreuzdorf bei Luttenberg, Steiermark.

l **Hjaševci.** Tudi iz našega kraja se nas je precej udeležilo združnega tečaja, ki se je vršil pretečeni teden v Mariboru. Gospod nadrevizor Pušenjak nam je razlagal, kako mora biti slovenski gospodar na svojih slovenski zemlji denarno neodvisen, kako bi naj vsi slovenski domoljubi spoznali in začeli snovati posojilnice in hranilnice, katere so pravi dobri in koristne naprave. V mislih pa se je tudi imelo in razpravljalo o drugi stvari, katera bi bila Slovincem v veliko pomoč in korist, namreč „veliko gospodarsko društvo“ za vse Slovence ali pa za vse avstrijske Jugoslovane. Društvo bi naj imelo pravico, razno blago kupovati in prodajati. Tam, kjer ogrski juđ svojo brozgo veselo prodaja, gleda štajerski slovenski kmet žalostno na svoj hram, kjer vino neprodano leži. Z združenimi močmi bi se lahko tisto vino od naših ljudi kupilo, tako bi se slovensko ljudstvo oprostilo tujega jarma. Stvar seveda ni tako lahko storjena, kakor se lahko zapiše, pa zdaj naj jo rodoljubi le premislijo, tega je gotovo vredna, treba bi bilo mnogo denarja, pa pozabiti se ne sme, da iz malega raste veliko.

l **Gornja Radgona.** V Ivanjskem vrhu blizu G. Radgone je bila organizirana tatinska družba (brez

pravil), ki je na drobno in debelo kradla meso in špeh. Vso robo so shranjevali pri eni zraven udeleženi rodbin, ki je imela seveda vsled tega mastne večere. Toda ni se dolgo veselila okusnega mesa. Nje ostali tatinski tovariši so ji ga ukradli. Tako je bilo to meso in špeh že dvakrat ukradeno. Kot tretja nezgoda pri tem pa pride gornjeradgonska sodnija, ki je za celo stvar izvedela.

l **Sv. Jurij** ob Ščavnici. Shod poslance Roškarja dne 9. prosinca po rani maši je prav izborni uspel. Nad 250 volilcev se je zbralo v obsežnih prostorih gospe Trstenjakove. Predsednikom zborovanja je bil na predog g. poslanca poklican g. župan Nemeec, zapisnikarjem g. Strajnskeš Franc in Vamberger Lovro. G. poslanec je z živimi besedami označil volilcem obsežno in naporno delo v državnem zboru. Povedal je natanko o delovanju Slovenskega kluba posebej in Slovanske Enote skupno v državnem zboru, o namenu obstrukcije in končno o važnem Krek-Kramarževem predlogu glede spremembe državnop. poslovnika in pomenu istega za nas. Obrazložil je delovanje za podporo po suši in toči poškodovane, nadalje o nameravanem davku na žganje in vino, kakor tudi po nesreči skrpanem pooblastilnem zakonu. Poročal je natanko tudi o delovanju in deželnem zboru, osobito glede predloge obdačenja piva z ozirom na kmetijski stan. Volilci so pazno poslušali in končno po burnem pozdravu na svetlega cesarja izrekli g. posl. svoje zaupanje. G. predsednik se zahvali g. poslancu in po prečitanih resolucijah zaključil shod. — Resolucija, ki je bila nglasno sprejeta od okoli 250 volilcev, se glasi: Na javnem shodu pri Sv. Jurju ob Ščavnici dne 9. januarja 1910 zbrani volilci izrekajo g. državnemu in deželnemu poslancu I. Roškarju in njegovim tovarišem svoje neomejeno zaupanje. Obenem pa zahtevajo, da zastavijo isti vse svoje moči. I. Da preprečijo nameravani davek na vino, kateri bi naše, z ogromnimi stroški negovano vinarstvo zelo oškodoval. II. Da stojijo pri sklepanju trgovinskih pogodb s tujimi državami vedno neustrašeno na braniku za koristi naše živinoreje. III. Da čuvajo z vso odločnostjo pravice našega jezika v šoli in uradu. IV. Da se potegujejo za skorašnjo ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. V. skrbijo naj, da vsaj polovico težkih šolskih bremen prevzame država, starišem pa da pravico določevati smer, v kateri se naj izobrazuje naša šolska mladina, ki je naša bodočnost. VI. Lovski zakon se naj v tem smislu prenaredi, da bo na svojem posestvu smel vsak zajca, tega hudega škodljivca kmetijstva in vinarstva, neovirano ztirati. VII. Podpirajo naj pa tudi zahtevo naših konjerejcev, da se postavita na našo postajo pri Sv. Jurju ob Ščavnici vsaj dva težka žrebca mržokrvnega plemena.

l **Kapela.** V nedeljo 23. t. m. se vrši po večernicah občni zbor bralnega društva pri Kapeli. Zborovališče je v šoli in sicer v V. razredu. Ker so to pot posebno važne stvari na dnevnem redu, vabi k zborovanju sestanku uljudao odbor.

l **Prostovoljno gasilno društvo** v Okoslavcih naznanja, da ima redni občni zbor dne 23. januarja popoldne ob 2. uri.

Slovenjgraški okraj.

Cesta Velenje—St. Andraž—Polzela.

Iz St. Andraža nad Polzelo se nam piše: Radovedno se povprašujemo, kaj je z okrajno cesto Velenje-Polzela; ali jo bodemo sploh čakali ali ne. Zatrjuje se nam, da je že na — papirju, a mi si upamo celo o tem dvomiti. Res čudno, kako mačehovsko skrbijo okrajni zastop šoštanjski za nas. Gotovo ni kmalu kraja, ki bi imel tako slabe ceste, če se smejo blatni in globoki kolovozi imenovati ceste, kakor St. Andraž. Hlačeš ob malo slabšem vremenu v Velenje ali na Polzelo, bi skoraj dobro bilo, da si daš poprej zavarovati svoje življenje, ker nisi si svest, če ne obtičiš v blatu in prineseš kosti svojega rojstva nepoškodovane domov. In kaj trpi uboga živina! Da gazi do trebuha v blatu ali v vodi, ni nič redkega. Vkljub temu se nihče ne gane, ničesar se ne stori! Občina St. Andraž plačuje že leta in leta okrajnih doklad letno okrog 1400 K — drznem si pa trdi, da okrajni zastop se ni dal za St. Andraž niti 1000 K! Če se motim, naj se mi dokaže! Obljubljuje se nam okrajna cesta že več let, čakamo vsa leta zastop. Vprašaj, dobimo li kmalu okrajno cesto? — Gotovo, že to jesen se začne graditi; vprašaj v jeseni — v spomladi pričnemo z delom; in kmalu bo frčal avtomobil mimo St. Andraža. Pa mine pomlad, mine jesen, minejo leta, okrajne ceste pa — ni. Odkritorsrčno povemo, siti smo obljub, hočemo videti dejanja, zahtevamo, da zastavi okrajni zastop šoštanjski vso svojo moč in začne v najkrajšem času z gradbo prepotrebne ceste Velenje-St. Andraž-Polzela. Toliko v resni preudarek sl. okrajnemu zastopu šoštanjskemu!

l **St. Andraž—Velenje.** Dolgo zaželjeno izoaraževalno društvo bo začelo sedaj delovati. V nedeljo, 23. januarja, imamo ustanovni shod. Govoril bo na tem shodu, ki se bo vršil popoldne po večernicah kot odposlanec S. K. S. Z. prof. dr. Hohnjec. Možje, žene, mladeniči in dekleta, pridite v obilnem številu.

l **Marenberk.** Hlapec Pankrac Voh iz Remšnika fe 17. oktobra zvečer govoril v Marenbergu na cesti z nekim dekletom. Zraven je prišel fant Ivan Kolar in začel nekaj izzivati. Fanta sta se sprijela in je Voh Kolarja vrgel dvakrat na tla. Ko je Kolar zopet vstal, je Voh potegnil nož ter zadal Kolarju dve lahki rani. Na lice mesta je prišel Kolarjev bratranec, Fric Janiš, ki je se pretepajoča hotel ločiti. Voh

je v veliki naglici začel mahati z nožem okrog sebe, pri čemur je dobil Janiš v glavo in hrbet smrtonosne varne poškodbe. Voh je bil radi tega obsojen na 7 mesecev težke ječe.

Prostovoljna požarna bramba v Družmirju pri Šošanju priredi svoj drugi redni občni zbor dne 28. januarja 1910 ob 8. uri popoldne v prostorih g. Ivana Gregoreviča v Družmirju, po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo tajnika. 4. Odobrenje društvenih računov. 5. Odobrenje blagajne. 6. Volitev načelstva in novega odbora. 7. Razni predlogi. 8. Sprejemanje novih udov. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Konjiški okraj.

K Oplotnica. „Narodni Dnevnik“ je že bolj vsiljiv kot žid. Ako ga pošleš 2 do 4 krat nazaj, pošljejo ga še petkrat. Ker je tako vsiljiv, se zna še na kak trnov grm obesiti, saj je pri nas dosti takega nemčurskega grmovja.

k Vitanje. Tajnik vitanjske posojilnice ima tako plačo da jo trije duhovniki skupaj težko dosežejo. In še vse premalo — rad bi imel tudi stotake, ki se zaslužijo pri porokah in pogrebih. Potrudite se, morda bo pa šlo! Vi boste gotovo še večje štolnine dosegli.

k Vitanje. Za g. tajnika je plačilo stanovanja 240 K preveliko — plačilo 700 K za trgovino pa premalo. Kaka pamet! Za trgovino je bila cena pri prejšnji posestnici 400 K, in s tem bi se dalo za silo shajati, to bi bilo pravično. Prejšnja cena po 1300 K pa je najemnika gmotno ugonobila ter mu zagrenila življenje.

k Vitanje. Kdor da kako trgovino v najem, naj skrbi, da najemno redno dobiva; nedovoljeno pa je, pošne pošiljatve trgovca pregledovati, ga nadzorovati, ter mu celo predpisovati, kje mora trgovec kupovati. Vsak trgovec kupuje tam, kjer dobi dobro blago bolj po ceni, ne pa tam, kjer je slabo blago, pa visoka cena. Zapomni si naj to tisti, kogar se tiče.

k Vitanje. G. Koser kaže veliko znanja za trgovino. Sedanja trgovca se nikakor ne trga za posojilniško trgovino, rada jo prepusti g. Kosérju. G. Kosér se zvesto drži gesla „svoji k svojim“ ter seveda nikdar ni kupec pri kakem nemškem trgovcu, kako bo se tega gesla še le takrat držal, ko bo nakupoval v velikem. Geslo „svoji k svojim“ naj živi in ž njim g. Kosér!

Celljski okraj.

Poučni tečaj v Šmarju.

Možje! Mladenci! Dne 24. in 25. jan. se vrši v Šmarju pri Jelšah krščansko-socialni poučni tečaj. Udeležite se ga mnogoštevilno! Tečaj se začne dne 24. jan. ob 9. uri predpoldan v prostorih g. Habjana!

c Organisti, pozor! Podporno društvo organistov ima svoj letošnji redni občni zbor dne 27. t. m. v Poljčanah v prostorih g. M. Svetlina „Gostilna ob Boču“ ob 11. uri popoldne s sledečim vspešnim: 1. Poročilo tajnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Sprejem novih udov. 4. Volitev odbora. 5. Sprememba pravil glede plačevanja udnine. 6. Razni predlogi in nasveti. Organisti, prihitite v obilnem številu! Večkrat ste se opravičevali, da vam je v Celje predaleč, zato je sklenil odbor, vam priti nekoliko nasproti. Vsak organist, ki še ni ud, naj pristopi k podpornemu društvu. Pristop lahko naznani tudi pismeno. Treba je vpslati natančen naslov in vpisnino 4 krome. Oni udje, ki ne marajo priti k zborovanju, naj do 25. t. m. pošljejo svoje knjižice g. predsedniku K. Bervarju v Celje, da se jim knjižice uredijo in pregledajo. Kateri organisti imajo kakšne nasvete, pa se zborovanja ne morejo udeležiti, naj pošljejo iste pismeno g. predsedniku K. Bervarju v Celje. Torej gg. organisti, na svदनje v obilnem številu dne 27. januarja!

c Savinjska dolina. Žalski liberalci, med njimi tudi dr. Kukovec, blatijo poslance Kmečke zveze, ker niso dovolili zvišati deželni doklad na zemljišče, hiše in obrtnike, temveč se je davek naložil na pivo. — Davki so za nas kmete in obrtnike že tako previsoki, da nam jih skoro ni mogoče več poravnati, in sedaj bi se nam naj še zvišali. Ali bi mi ložje plačali, kakor pa bogati pivovarnarji? Kar pa zadeva hmelj, je pa tako vsakemu znano, da gre naš hmelj na Češko in Nemško in ima le tedaj ceno, če na Češkem in Nemškem ne obródi, drugače ga pa moramo prodajati po 40 vin. in še ceneje. Zakaj tedaj ljudstvo motite in slepite! Vsa čast pa poslancem Kmečke zveze, ki naše koristi tako odločno zastopajo.

c Vransko. Kat. slov. izobraževalno društvo na svojem letošnjem občnem zboru konstatuje, da se je prečitalo lansko leto 510 knjig. Najiskrenejša zahvala se je izrekla g. župniku Francu Irgl, ki kupijo vsako knjigo, katero dopolnje katoliška bukvarna. Stvar ne bo brez sadu.

c Sv. Peter v Sav. dol. Gospodarsko društvo „Sloga“ je imelo 9. t. m. svoj prav dobro obiskan občni zbor. Ob ti priložnosti se je g. predsednik in župan Vinko Ušen dotaknil dače na pivo. Ko je v lepih in razumljivih besedah razložil, zakaj da se gre, so vsi navzoči hmeljarji rekli: „Poslanci Kmečke zveze so prav ravnali, da so glasovali za davek na pivo in ne za povišanje doklad“. Tako mislijo hmeljarji. Hujskanje nekaterih savinjskih liberalcev zoper naše poslance je pa prav podobno demonstraciji žalskih liberalcev zoper misjonarje. Ne pomaga nič, resnica se ne da s silo in surovostjo ubiti.

c Mozirje. Zaradi obdolžitve nekega pisma je bil primoran naš Ivan Cesar sodnijsko postopati proti Francu Paherju. Glavna razprava je bila določena

na dan dne 18. t. m., ker pa je Paher videl pretečo mu kazen, je prosil odpuščanja, in Cesar mu je odpustil. Pri tem dogovoru pa se je Paher zavezal, poravnati vse narasle stroške ter darovati izobraževalnemu društvu v Mozirju 12 K 50 vin., končno poslati izjave v „Narodni List“ in „Slovenski Gospodar“. Kedar bodo uvideli mozirski naprednjaki, da g. Cesar ni tako hudoben, kakor ga sodijo; malo treznosti in uma vam želi dobro misleči tržan.

c Gotovlje. (Dr. Kukovčevim častilcem v spominsko knjigo.) Imenovani deželni poslanec mestno-tržke skupine se v deželnem zboru z veliko vnemo poteguje za odpravo bernje. Duhovniki, organisti in mežnarji bi bili jako hvaležni predlagatelju, če bi se ta odprava dala izpeljati brez večjega obremenjenja kmečkih posestev. Ker bi bil pa dr. Kukovčev predlog le breme največ kmetijskim posestnikom, zato morajo ostati na strani naših poslancev, ki se krepko potegujejo za kmečke koristi. Nihče namreč rad ne hodi z malho od hiše do hiše, kakor berač, ki pobira milodare, in tako pobira svoje težko zasluženno plačilo. Če bi se pa hotela odpraviti predpisana bernja, treba je isto odkupiti, kakor določuje zakon. Zbrati se mora namreč tako velika svota, da obresti iste pokrijejo vrednost vsakoletne predpisane bernje, katero upravičenec potem vsako leto kot plačilo prejema. Tako na primer v Gotovljah, kjer je najmanj predpisane bernje, imata organist in mežnar skupno predpisano 25 mernikov ajde, 7 mernikov prosa in v nadomestilo za sir 5 kron 46 vin. v denarju. Ta bernja se ceni na leto 133 K 46 vin. V dosegu odkupa te male bernje treba bi bilo zbrati najmanj 3336 K 50 vin., kar bi ostalo obrestovano s 4% obrestmi letnih 133 K 46 vin. v pokritje bernje. Tukaj pa še niso vračunljene druge neizogibne pristojbine. — Kolike svote za odkup bernje bi se morale zbrati drugod, si lahko bralci sami izračunijo, če vrednost predpisane bernje s 25 množijo. Dr. Kukovčev predlog, ki sili k odkupu bernje, je torej mnogo večje breme kmetijskim posestvom, kakor pa dajanje vsakoletne bernje. Kjer pa hočejo odkupiti bernjo, se to lahko po že obstoječih zakonih stori. In duhovniki, organisti in mežnarji bodo jako hvaležni, če se rešijo neljubega beračenja od hiše do hiše. Prostovoljne bernje pa so samo v priboljšek težavnih služb upravičencev in znak hvaležnosti faranov. Postava proti temu pa je že stara in se glasi: „Nič ne dam!“ „Idi dalje!“

Če nič ne daš,
Pa še jezljaš;
Podoben si klopotcu,
Vinogradskemu ropotcu.

c Solčava. Bela neizprosna žena — smrt — je pokosila Ano rojeno Janežič v izvanredni 81letni starosti, skrbno omoženko s sedaj 34 let starim Jožefom Ikovic, ki sta v zakonu v prereditvi dobi 58 let zastopno in skromno živela ter se na blizo vsaki dan udeležila svete maše. Pokojnica je v svoji dvemesečni boleznili bila vdana v voljo božjo, sprejemala je večkrat svete zakramente ter bila do zadnjega vzdihljeja pri zavestnosti. Bog naj tolaži ostalega moža in sorodnike, njej pa naj sveti večna luč! — Zima je ugodna, bati se je pozebe in da se bodemo o Veliki noči k peči pritiskali.

c Gomilsko. Dne 16. t. m. smo imeli na Gomilskem lep in imeniten dan. Vršil se je občni zbor bralnega društva. V društveni sobi se je zbralo popoldne po večernicah jako veliko množ, žen, zlasti mladeničev in mladenk, ter tudi precej mož in fantov iz sosednjih župnij. Zborovanje je otvoril predsednikov namestnik ter pozdravil v jako lepih in jedrnatih besedah vse navzoče, predstavil nam je predavatelja profesorja dr. Hohnjeca kot odposlanca S. K. S. Z. iz Maribora. Nato je prevzel besedo sam profesor dr. Hohnjec ter nam prav lepo naslikal in orisal namen izobraževalnih društev, ter razložil, kako velikega pomena je izobrazba za narod, za poedeinega človeka, zlasti za mladino. Vsi navzoči so poslušali predavatelja z veliko pazljivostjo in s trajnim zanimanjem, tako, da nam je ta lepi popoldan le prehitro minul, in vsi smo želeli, da bi nas g. predavatelj kmalu zopet počastil z enako prireditvijo. Po končanem predavanju je bilo letno poročilo odborovo. Društvo je v pretečenem letu priredilo dve igri, in sicer 2. majnika so igralo jako dobro naše vrle in navdušene mladenke igre „Nežka z Bleđa“, 16. majnika pa so igrali fantje igre „Kazen ne izostane“; ob koncu fantovske igre pa so dekleta še ponavljale igre, ki so jo igraje 2. majnika. Občinstva je bilo pri obeh veseljih jako veliko, tako, da je bil prostor vsakokrat veliko premajhen. Društvo si je vzelo v najem v zvezi s požarno brambo od Marije Jelen lepo društveno sobo, ki nam služi sedaj za razne sestanke in predavanja. Dalje si je nabavilo lepo hišno opravo, mize, stole itd.; polovico teh stroškov plača bralno društvo, polovico pa telovadni odsek Orel. Dalo si je vezati okoli 40 knjig, kar je stalo mnogo denarja. Potem je tudi posodilo društvo požarni brambi, ki je napravila veselico, svoj gledališki oder. Odbor je v seji, ki se je vršila dne 30. majnika 1909, enoglasno sklenil, da naj pristopi društvo k S. K. S. Z. v Mariboru. Dalje se je ustanovil telovadni odsek Orel pod okriljem bralnega društva. Blagajnik je poročal o premoženju društva, ki je povoljno, ker izkazuje nekaj preostanka. Knjižničar je poročal, da se je prečitalo pretečeno leto 1291 knjig, in sicer zabavnih 1187, nabožnih 18, krajepisnih in življenjepisnih ter zgodovinskih 29, razne vsebine pa 8. Knjižnica šteje sedaj 315 knjig. Udov

je pristopilo letos jako veliko, namreč 56, in upamo, da jih gotovo še nekaj pristopi. V odbor so se izvolili samo delavni možje in mladeniči in pa dve vrli mladenki, ki so nam porok, da bo društvo delalo, cvetelo, in rodilo v prihodnjem letu mnogo sadu na potu prave krščanske izobrazbe, s katero se ponašajo mnogo nam podobna društva. V to pomagaj Bog!

c Sv. Jurij ob juž. žel. Veselica, katero je priredil zadnji nedeljo naš Orel, je prav lepo uspela. Šalobriga „Cevljar“, katero so naši Orli res lepo predstavljali, je vzbudila toliko neprisiljenega smeha, da gotovo ni nikomur žal, kdor se je udeležil te veselice. Prosta zabava nam je pa istotako napravila prav veseli zabavni večer. Zato pa bodi na tem mestu izrečena prisrčna zahvala našim Orlom, kateri so nam napravili to prijetno zabavo, obenem pa še prav posebno vsem blagim darovalcem, kateri so s svojimi darovi in prispevki pripomogli našim vrlim Orlom do lepe svote, s katero si bodo mogli preskrbeti lepo novo „perje“, in še druge potrebne reči. Na zdar!

Socialni tečaj v Mozirju.

Slov. kršč. socialna zveza priredi v Mozirju 31. januarja in 1. februarja socialni tečaj. Možje in mladeniči iz celega okraja, pridite v prav obilnem številu! Namen tega podučnega tečaja je vsestranska izobrazba in napredek našega ljudstva.

c Kat. bralno društvo „Sloga“ v St. Petru v Sav. dol. priredi 23. t. m. ob 8. uri popoldne v prostorih g. Žganc veselo zabavo. Na dnevnem redu ste lepi igr. „Raz Marijino srce“ in fantovska „Oble-a dela človeka“, in peje lepih slovenskih narodnih in naetnih pesmi. Prijatelji zdravega veselja pridite!

c Prostovoljna požarna bramba v Gotovljah priredi dne 22. jan. t. l. ob 6. uri zvečer v dvorani g. Franca Malgaj svoj redni občni zbor po občinskem redu. Redne in podporna ude in vse prijatelje po žarne brambe uljudno vabi odbor.

c Braslovce. Prostovoljna požarna bramba priredi svoj deseti redni občni zbor v nedeljo dne 23. t. m. ob 8. popoldne pri g. Vinku Brišnik. Vabljeni so društveniki, vsi podporniki in prijatelji društva. Za obilno udeležbo se priporoča načelstvo.

Brežiški okraj.

Okrajni zastop Kozje.

Dne 10. prosinca se je vršila plenarna seja okrajnega zastopa Kozjanskega. Od 32 udov se jih je udeležilo 27 tega zborovanja, ki je bilo kaj živahno in zanimivo.

Zapisnikarjem se je izvolil g. okrajni tajnik Adolff Vončina. Okrajni proračun za leto 1910 se je pregledal in odobril. Okrajne doklade so se s 48% določile.

Nato je vlič. g. načelnik Tomažič poročal o računu okrajnega odbora za leto 1908. Iz računa je razvidno, da se je za gramoz izdalo 7597 kron 92 vin, za razna dela na cestah, popravila kanalov, znižanje cest in za mostove 4730 K 10 vin., za cestarje 2987 K 06 vin., kot odškodnino za šutolome 103 K 43 vin., za kidanje snega, cestno orodje itd. pa 165 K 05 vin. Pisarna, stanarina, potnina in poštnina je znašala 1817 K 91 vin., stroški za zdravnike, živinozdravnika, babice in zdravila 3764 K 09 vin., nadalje deželni šolski zaklad 4255 K 37 vin. Pod točko raznih izdatkov najdemo svoto 3319 K 67 vin., med tem svoto 1000 K v prid varstva otrok, 100 K za Odiljev zavod slepcev, za čebelarsko zadrugo, rdeči križ itd.

V imenu okrajne hranilnice je poročal načelnik ravnateljstva g. dr. Barle. V letu 1908 je bilo skupnega prometa 444.614 K, vlog 100 K 827, stanje vlog dne 31. dec. 534.686 K in stanje posojil je 418.913 K. Zavod je pod vzornim vodstvom in se krasno razvija. Rezervni zaklad je dosegel višino 37.455 K 44 vin. V komisijo za vojaški nabor se izvolila dr. Josip Barle in dr. Franc Jankovič, v komisijo za odmero vojaške takse gg.: Josip Druškovič in dr. Josip Barle, kot namestnik g. Anton Dobrave. V upravni svet okrajne hranilnice se izvoli trgovec g. Ernest Kos v Podsredí.

Kot pregledovalci okrajnega računa za leto 1909 se izvolijo gg. Josip Druškovič, Avgust Preskar in župan v Bučah g. Bah, kot namestnik g. E. Kos.

Županstvu Pištanj se dovolil prodaja dela parcele št. 1324-3; županstvu Velikamen se odobri kupna pogodba glede parcele 120 in županstvu Kozje se odobri prodaja prostora pred župniščem v Kozjem.

Istemu se nadalje odobri sklep glede letnega prispevka po 300 K kozjanski posojilnici za obrestovanje stavbenega fonda, ker je nameravano poslojje namenjeno za stanovanja uradnikom. Enaki sklep je potem sklenil tudi okrajni zastop, da prispeva istotako letno 300 K za obrestovanje stavbenega fonda.

Za mesno tehniko v Kozjem in pri Sv. Petru pod sv. Gorami se je dovolilo prispevka po 500 K. Pri točki 15.: prošnja županstva Pištanj, da bi se občinska cesta Staritrč-Pištanj prevzela v okrajno oskrbo in prošnje sedmih občin za izajdanie ceste Lesišno-Prevorje-Slvinca se je oglasil k besedi dr. Fr. Jankovič. Razvijal je, da bi bilo umestno sedaj, ko je okrajni zastop iznova izvoljen in v svoji sestavi deloma prerojen, da bi hodili po starih, nepraktičnih potih, in bi cestno politiko delali le iz vidika lokalnih potreb. Treba je, da postane naša cestna politika dalekovidna, da skrbi, da se neugodne komunikacije okraja sploh odpravijo, da se odpre okraj javnemu prometu in da se na ta način vije v naš okraj novo, živahno se porajajoče življenje na narodno-gospodarskem, obrtnem in industrijelnem polju. V tem oziru nam je ugodno došlo poročilo deželnega odbora od 1. 1909, ki določuje letnih 400.000 K za preložitve cest in zidanje novih cestnih prog.

Po tem sklepu prispeva dežela za vse ceste II. razreda 50 odstotkov, za vse ceste III. razreda pa okrajem, ki imajo več kot 40 odstotkov okrajnih doklad 50 odstotkov, pri okrajih pa, ki imajo do 40 odstotkov okrajnih doklad, pa eno tretjino vseh stroškov. S tem je velik del skrbi, s čim stroške za ceste pokriti, že odstranjen. Pri nekaterih, osobito važnih, okraj šele odpirajočih cestah, se lahko računati tudi na podporo države, nadalje pridejo pri nas še druge razmere v poštev, da bodo n. pr. posestniki zemljo za ceste vsaj deloma brezplačno prepustili, prostovoljno delali tlako itd. Raditega je predlagal dr. Jankovič, da bi okrajni zastop predlagal obširni cestni program, ki bi se tekom let izvršil in bi rešil okraj iz dosežanega mrtvila in ga kulturno zdatno povzdignil. Na podlagi teh izvajanj je okrajni zastop enoglasno sklenil, da se bodo sledeče ceste deloma preložile, deloma znova zgradile: 1. velika, od meje kozjanskega okraja, v prevorski župniji se čez Kozje in Sv. Peter pod sv. Gorami razprostirajoča cesta, ki bi se morala zvezati ali z železniško postajo pri Sv. Jurju ali z Grobelnem. Na drugi strani bi se moralo preložiti med Podsredo in Sv. Petrom cesto čez Skopečno v dolino Bistrice. Na ta način bi dobili, ker bi morali pri zgradbi ceste čez Prevorje na to gledati, da se zgradi cesta po možnosti v ravnem in kolikor mogoče kratko, veliko, za razvoj okraja velevažno cesto, ki bi na eni strani ugodila upravičenim željam cele vrste občin, ki so sedaj izločene iz javnega prometa in kruto trpijo pod tem nedostatom, in na drugi strani okraj svetu odprla in napredek istega omogočila. 2. Kot druga cesta bi prišla v poštev nova cesta II. razreda iz Pečnice v Močnikov graben, kot nadaljevanje ceste iz Pohanc, katero zgradi okrajni zastop brežiški. 3. Potrebna cesta bi se zgradila kot cesta II. razreda iz Golobinjeka čez Sv. Filip, Virštanj v Žus. Loko. 4. Se bo občinska cesta iz Staroga trga v Pilštanj spremenila v cesto II. razreda. 5. Se bo preložil Srebernik na cesti I. razreda iz Podčetrtka v Sv. Peter pod sv. Gorami. 6. Se zgradi cesta II. razreda iz Buč v Polje in 7. iz Podčetrtka v Olimje.

Ta sklep okrajnega zastopa se bo naznanil deželnemu odboru s prošnjo, da bi dežela sama izdelala projekte ali vsaj izdelovanje istih podpirala s svetom in dejanjem.

V čebato tega sklepa sta posegla Bg. Martin Vrečko, župan v Zegru, in g. Jožef Jazbinšek, župan v Loku, nadalje veleposesnik g. Golec iz Sedlarjevega in g. nadučitelj Lovrec iz Podčetrtka.

Sklepalo se je nadalje o uravnavi plač cestarjem po naročilu deželnega odbora v Gradcu od dne 26. marca 1909 in se pritrnilo prošnji županstva v Kozjem za ekspozituro c. kr. okrajnega glavarstva v Brežicah s sedežem v Kozjem in za nameščenje stalnega c. kr. geometra za Kozjanski okraj s sedežem v Kozjem. — Nato se je seja zaključila.

b Pišeece. Naša mladina kaj pridno bere. Ni še tega 2 meseca, kar smo ustanovili izobraževalno društvo, pa so razposodili že 385 knjig. Mladina, le tako naprej! — V nedeljo nam bo predaval mladenič Ivan Kostev o „Pijavkah našega ljudstva“.

b Pilštanj. Zimski čas je posebno čas izobraževalnega dela, tudi naša mladina pridno dela, čeravno ne trobimo tega glasno med svet. Najbolj veselo je to, da se živahno gibljejo naši fantje. 9. t. m. so nam v splošno zadovoljnost predstavljali igro: „Na betlehemskih poljanah.“ Zadnje nedeljo pa so isti igro ponavljali. Novinci so še, pa vsakdo jih z veseljem gleda in posluša. Pokazali so tudi, da imajo prav lepe glasove za petje. Le tako vrlo naprej! Kmalu si ustanovimo mladeniško zvezo, kjer bomo imeli še več priložnosti, se učiti in izobraževati. — Prihodnje nedeljo pa se ustanovi dekliška zveza, ki se je veselijo že dekleta cele fare. Pristopite vsa dekleta; saj boste imele v zvezi vedno poštene zabave, primernega poka in nedolžnega veselja. 27. t. m. pa se odposlanstvo najmlajše zveze udeleži še ustanovitve „Zveze slovenskih deklet“. Nasprotniki naši nas obrekujejo in pokajo od jeze — mi pa gremo neustrašeno naprej... Z Bogom za narod!

b Brežice. Nova prireditve našega izobraževalnega društva bo v nedeljo dne 23. t. m. Na sporedu je veseligrs s petjem „Jezus naš petelin in kos“, ena deklnsca ter „Vedeževalka“, igra v enem dejanju. Kdor le more, naj si pride ogledat, kako se bodo tokrat kosali naši marljivi igralci in igralke!

Vestnik mladinske organizacije.

Srcne čestitke:

izreka svojemu predsedniku

g. Franjo Lebotu

ob priliki njegove poroke

Zveza slov. mladeničev.

Ustanovni shod „Zveze slovenskih deklet na Štajerskem“ se vrši prihodnji četrtek 27. jan. pri Sv. Petru na Medvedovem selu po sledečem vspredu: Ob 9. uri sv. maša v dober namen vseh udeleženk. Ob 1/10 uri zborovanje: 1. Pozdrav. 2. Kaj je namen Z. S. D.? 3. Skrbimo za splošno izobrazbo. 4. Priučiti se moramo pravilnega gospodinjstva. 5. Mladičke, me moramo postati vzgojiteljice naroda. 6. Sodelujmo krepko pri obrambi naših mej! 7. Gojimo in povspesujmo pravo vero in iskreno rodoljubnost. 8. Izvoli se odbor Z. S. D. 9. Vprašanja, predlogi, nasveti. Vзвиšene namene Z. S. D. bodo pojasnjevale izvrstne govornice. Vmes se zapoje več rodoljubnih pesmic. Torej na veselo svidenje!
Jarenina. V nedeljo 30. t. m. se vrši pri nas mladeniški shod. Mladičiči, vsi na ta shod!

Najnovejše novice.

Železnica Rogatec Brežice—Rudolfovo. Dne 13. t. m. je posl. dr. Benkovič v železniškem ministrstvu poizvedel, da je predkonecija za trasiranje novemu odboru že podeljena in da se v kratkem času vroči. Ob enem je zahteval in dosegel, da se revizija trase, ki jo ima v programu stari odbor, ne razpiše preje, da bo tudi novi odbor trasiral svoje varijante, posebno pri Kozjem in pri Brežicah, eventuelno Novem Mestu. Novi odbor se bo lahko omejil le na trasiranje tekvarijant, če bo stari odbor res predložil rabljiv projekt, ki se sedaj vendar izdeluje, največ vsled drezanja novega odbora. Opozarjamo interesente tudi na velik železniški shod v Ljubljani dne 24. t. m. v hotelu „Union“, po tem shodu bo novi odbor imel sejo.

Železniški shod je sklical kranjski deželni glavar Šuklje na ponedeljek 24. t. m. v Ljubljano. Viši se ob 3. uri popoldne v hotelu „Union“.

Vinogradništvo. V finančnem odseku deželnega zbora je prišla 19. jan. tudi prošnja v razpravo, naj se deželni odbor izreče proti novemu davku na vino. Socialdemokrat Resel je nastopil proti. Slovenski poslanec dr. Korošec je prošnjo toplo zagovarjal, ki se je tudi v smislu njegovih izvajanj sprejela.

Tudi pri brezobrestnih posojilih se je oglasil Resel ter nastopil proti. Zavrnil ga je zopet dr. Korošec ter zastopal stališče, da bo dežela morala za vinogradništvo še več storiti s tem, da podpira tudi povzdigo kletarstva in vinske trgovine.

Sv. Jakob v Slov. gor. Občni zbor izobr. društva se vrši v nedeljo, dne 30. januarja popoldne pri Pekarju. Govori ob tej priliki zastopnik S. K. S. Z. dr. Medved iz Maribora.

Listnica uredništva.

Gotovlje: Tožljivo! — Prepozno za to številko smo dobili: Sv. Vid pri Grobelnem, St. Lenart v Slo. gor., Jarenina. — Radi pomanjkanja prostora smo morali odložiti za prihodnjo številko: Sv. Peter pri M. d. v. selu, Brežice, Podsreda, Sv. Ema, Polička vas, Svetinja, Kozje, Rajhenburg, Pišeece.

Listnica upravnistva.

Več inseratov smo dobili še le v zadnjem trenutku in jih nismo mogli več spraviti v list. Prosimo, da se nam inserati vedno do torke že vpošljejo, ker jih pozneje ne moremo več sprejeti za dotično številko.

Rabite le vžgalice: V korist obmejnim Slovincem!

*Našim rodbinam priporočamo
Kolinško cikorijo.*

Kjer sta v redu tek, prebava,
Sta telo in duša zdrava!
Torej: Da ne boš bolan,
Vživaj pravi „FLORIAN“.

Želodčni liker

je pripravil tek in prebavo marsikomu,
ki je zamán kupoval draga in neprijetna
zdravila!

Ljudska kakovost liter K 2.40.

Kabinetna kakovost „ „ 4.80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znanke na 10 vinarjev.

Loterijske številke.
Dne 15. januarja 1910.
Trst 1 65 38 33 78
Linc 22 49 12 52 5

Vsak dan 10—20 K zasluži
vsak brez truda in brez predznajna. Pošljite takoj svoj naslov na: Schaechter, Dunaj 104, Postfach 46. 936

Posestvo se proda blizu državne ceste z novim trsem, s hišnim in kmetijskim poslopjem v dobrem stanju, 7 oralo zemljišča, za 5200 kron. Poste restante št. 250, F. P. Frankolovo, Vojnik. 960

Pergrafični aparat v dobrem stanju format 18x24, tudi 12x16 z objektivom iz inozemske trdke v Mitveidi na Saskem aparat extra rapid Nr. 3, ki je sam veljal 64 kron, se vse skupaj tudi štativ, z dvema dvostranskima kasetama samo zavoljo premembe stanu po ceni proda. Kje, pove upravnistvo. 970

Zdrave delavke in tudi delavci dobijo v tovarni za vžgalice v Rušah pri Mariboru trajno delo in tudi prosto stanovanje. 1002

Pri Sv. Bolfenku pri Središču se dobi služba orglarja in cerkovnika do 1. maja t. l. ali po dogovoru te pred. Sprejme se le neoznjen Cecilijane. 4

Močenje postelje!
Ozdravljenje takoj Starost in spol naznaniti. Pojasnila zastoj. Zavod Aeskulap št. 523, Regensburg na Bavarskem. 15

Kovačnica na dobrem mestu v Gornjemgradu, koja že obstoji nad 40 let, se da v najem vsled smrti prejšnjega. Več pove Franc sarb v Gornjemgradu. 12

Malo posestvo je na prodaj eno uro od postaje, od žup. cerkve 5 minut, na lepem kraju, hiša stoji sredi krasnega vrta in zraven ceste, dva hleva in zraven polja kozolec. Okoli vrta je nasajena vinska trta, polja in družega zemljišča t. r. gozda je devet oralov, stanovanje je primerno za vsakega obrtnika, trgovca ali tudi za kakega tovarnarja, je v sredi velike vasi. Več pove F. Mastnak, vas Račica št. 6 žup. Loka pri Zidanemmostu. 17

Pridna in delavna deklica, stara 17 let, se je 3 in pol leta na deučila šivati, se želi popolnoma izučiti ali delati kot pomočnica kje v mestu, seveda pri taki, katera zna slovenski. Naslov v upravnistvu. 18

Gostilna in mala trgovina se da z vsemi opravami, tudi 4 orali posestva, tik cerkve, v najem. Mesarji imajo prednost, ker je mesnica in ledenica. Kje, izve se v upravnistvu. 10

Pridnega, poštenega učenca sprejme g. Melhijor Klukočevnik, pekovski mojster, Meljska ulica št. 14, Maribor. 22

Išče se posestvo, obstoječe iz najpotrebnejšega gosp. postopja, z inventarjem (fundus instruktus) ter polje, travniki in gozd eventuelno tudi vinograd v izmeri 10 do 15 oralov. Skupaj se drž čemu posestvu prednost. Ponudbe z opisom lokalnih razmer pod naslovom: Anton Janč, čebelar v Ravnem, p. Krško. 18

Na Spodnjem Štajerskem in lepem kraju se proda hiša s 3 sobami, 2 kuhinji, 2 kleti, hlev za 4 glave živine, 4 svinjski hlevi s cementom zidani, okoli hiše lepe brajde z izabelo zasajene, lep sadonosnik, lepo travnišče za krave rediti, nekaj orane zemlje, za svinjsko rejo po vrhu dobrodoči konsignaoni, trgovina, gostilna, žganjarja, tobak, znamke, koleki, najbolj primerno za kakega trgovca. Kdor želi kupiti, zve naslov v upravnistvu Slov. Gosp. Cena je 7000 kron. 19

Proda se posestvo v Vukovskem dolu št. 17, obstoječe iz ameriškanskega vinograda, njiv in sadonosnika. Posestvo meri okoli 7 oralov. Zve se pri la. tnci Mariji Požarnik, Zg. Hlapje št. 44, Sv. Jakob v Slov. gor. 26

Za viničarja ali za gospodarkega nadglednika želi priti takoj ali po dogovoru. Naslov pove upravnistvo Slov. Gospodarja. 25

Službo išče kuharica za gospodinjvo v kako župnišče ali drugo privatno hišo. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 27

Posestvo pri Pesnici na lepem kraju s 6 orali zemlje, hiša, vinograd, sadonosnik, njiva in gozd se po ceni proda. Naslov v upravnistvu. 29

Iščuen organist, ki ob enem opravlja tudi mežnarsko službo, se takoj sprejme. Župni urad Leskovec pri Ptuj. 33

Prodajam prostovoljno lep, popolnoma zasajen in rodoviten vinograd s poslopjem hram in prešnico. V vinogradu se leto dobi 180—140 veder vina. Leži v lepem, zdravem, vinorejskem kraju v Prekopni pri Zdolah Ceuva aizka. Vpraša se pri Francu Pleterski, gostilničar in slikar, Rajhenburg. 34

Čvrstega dečka od poštenih staršev, kateri je vsaj eno leto hodil v kako srednjo šolo in je nemškega jezika tudi veče, sprejemam takoj kot vajenca v mojo trgovino. — Albin Novak, Sincavas Korosko. 33

Lepo malo posestvo s hišo, gospodarstvom poslopjem in svinjskim hlevom, vse lepo novo z opekrokrito poleg 12 oralov zemlje, gozd, travnik in vinograd se po jako nizki ceni na prodaj. Denarja je treba samo K 2000.— Kupci naj se oglasijo pri Alojziju Pisterju v Slov. Bistrici. 37

Učeca poštenih staršev, ki imaveselje do pekarstva, sprejme v uk Ivan Baumgartner, pekar pri Sv. Marjeti ob Pesnici. 39

Lepo posestvo na lepem kraju, blizu Radgone, pol ure od Negova, lepa spodoja klet, lepa njiva in vinograd, lep sadonosnik in lep gozd, vse v dobrem stanju, se proda. Kupci se naj oglasijo pri Francu Sattler, Ivanjševski vrh št. 47, p. Sv. Jurij ob Ščavnici. 42

Na posestvo grofice Brandis pri Sv. Petru niže Maribora se vzame viničar s 3 delavnimi močmi k novemu nasadu. 46

Kuharica in oskrbnica se sprejme v župnišče, pri katerem je veliko gospodarstvo. Se mora osebno predstaviti. Kje, pove uredništvo Slov. Gospodarja. 46

Proda se takoj radi preselitve posestvo, obstoječe iz pet oralov zemlje, lep vinograd, sadonosnik in njive. Gospodarsko poslopje je v dobrem stanju, nov sidan hlev, ležeče pri novozidani cesti. Vpraša naj se pri g. Jožefu Kečič, trg. in gost., Sv. Jakob v Slov. gor. 47

Slovinci, pozor! Dobičkanosno posestvo, pol ure od Maribora, se zaradi preobširnega posestva proda. Posestvo je vse skupaj in meri 30 oralov, je velik sadonosnik, njive in lepi travniki, ki se lahko živina redi, nekaj vinograda in tudi lepi gozdi, pač lepo kmetako posestvo s kmetiskim poslopjem! Lega v lepem kraju, proti solncu obrnjena. O lastniku posestva, ki pove ceno, se naj izve pri upravnistvu Slov. Gosp. v Mariboru 48

Delavnica za popravila!

Točna postrežba! Dobrot! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragočnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj!

Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont.-ura K 3.50
Pristna srebrna ura „ 7.—
Original omega ura „ 18.—
Kuhinjska ura „ 4.—
Budiljka, niklasta „ 3.—
Poročni prstani „ 2.—
Srebrne verižice „ 2.—
— Večletna jamstva.

Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26.
Kupujem zlatnino in srebro.

Olje
za razne stroje prodaja škarni sv. Cirila v Mariboru.
100 kg po 25 K.

A 209/9/5

Poziv dedičev

katerih bivališče je sodišču neznan.

Spodaj podpisana sodnija naznanja, da je dne 23. septembra 1909 umrla v Skalah nžitkarica Ana Pouh, ki je zapustila poslednjo voljo z dne 20. julija 1909.

Bivališče sledečih postavnih dedičev je sodniji neznan:

1. nedoletne Helene Artnik, neznan kje na Nemškem;
2. Franceta Pouh, rudokopa na Nemškem (Westfalen).

Za te dve osebi se je postavil kuratorjem Mihael Koren, posestnik v Podgori. Imenovana se pozivata, da v enem letu od spodaj navedenega dne naznanita svoje bivališče in svoje dedinske izjave, drugače se bo obravnavalo s kuratorjem in pristojna dediščina položila na sodniji.

C. kr. okrajna sodnija v Šoštanju, oddelek I., 44 dne 10. januarja 1910.

VABILO

rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice v Braslovčah registrirane zadruge z neomejeno zavezo“

v sredo, dne 2. februarja 1910 ob 3. uri popoldne v uradnem prostoru v Braslovčah.

VSPORED:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Poročilo računskega pregledovalca.
4. Odobrenje letnega računa pro 1909.
5. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
6. Sprememba pravil.
7. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

Častna izjava.

Podpisana Terezija Zupanič, posestnica v Spodnjem Hajdinu, prekličem vse obdolžitve, katere sem raztrosila o gospodični Kristini Mlakar, rejenki pri g. županu Graharju na Spodnjem Hajdinu, kot popolnoma neresnične in izmišljene. Priznavam, da je sodnijsko postopanje jasno dokazalo, da sem imenovano Kristino Mlakar brez vsakega najmanjšega vzroka tako hudo obdolžila, in jo prosim javno za odpuščanje. Zahvaljujem se ji, da je vsled moje obljube, da plačam 50 kron za uboge v Hajdinu in pa vse kazenske stroške, odstopila od obtožbe, katero je proti meni vložila.

V PTUJU, dne 13. januarja 1910.

Terezija Zupanič l. r.

Izjava.

Jaz podpisani Franc Paher obžalujem, da sem s svojimi nepremišljenimi besedami razžalil na časti gosp. Ivana Cesar, podobarja v Mozirju in se mu zahvaljujem, da je od vložene tožbe odstopil, ter se zavežem, da mu ne prizadenem nobene žalitve več.

MOZIRJE, dne 16. januarja 1910.

Franc Paher.

Sprejme se

krepek učenec

poštenih kmečkih starišev, kateri je dovršil ljudsko šolo z dobrim uspehom, v trgovino mešanega blaga in deželni pridelki pri tvrcki

I. REGVAT :: Pilštanj.

Novo 964 Čitaj!
Pozor kmetje in fantje!
 Najnovejše in najboljšo sredstvo za rast las, brk in brade je:
Rastol št. I.
 Deluje, da brke in brada postanejo gosti in dolgi, odstranja prhljaj in vsako drugo kožno bolezen z glave. Naroči naj si vsaka družina. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Imam mnogo zahvalnih in priznanih pism. Cena na vsako pošto franko 1 lonček K 3.0, 3 lončka K 5.—. Pošilja se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Naroči se le pod naslovom:
 Lekarna pri Sv. Trojici, Doljni Miholjac 250, Slavonija.

Naznanilo.

Vsem vinogradnikom naznanjam, da imam na prodaj cepljene trte in sicer: laški rilček, šipon, žlahtnino (Gutedel), beli burgundec, silvanec in kapčina. — Cena I. vrste 12 K 100 kom., II. vrste 5 K 100 kom. — Divjaki Rip. portalis 3 K 100 kom. — Oglasiti se je, dokler bo kaj zaloge, pri Francu Slodnjak, trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptuj. 959

Cepljene trte

najboljše kakovosti, vseh vrst na običajnih podlagah priporočila po znižani ceni:

Trsničarska zadruga Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno. — Opozarjamo na našo specialiteto: Muškati silvanec: 926

Dalmatinska trgovina z vinom

V nobeni rodbini ne sme manjkati po zini kupica dobrega vina. Dobro, pristno dalmatinsko vino odstrani mrzlično, prehlajenje, malokrvnost in druge bolezni.

Tri leta staro pristno dalmatinsko vino se da izvrstno uporabiti k čaju in kuhano.

Ponarejanja, ki se dajo dokazati, se obdarijo s 1000 kronami.

Prodaja samo:

Vdova Franca Cvitanič

MARIBOR, Burggasse 20. 969

Najmodernejša

kemična pralnica in barvarija

Martin Medved

Šoštanj, Spod. Štajersko.

se priporoča slav. občinstvu za vse v to stroko spadajoča dela. Moška in ženska obleka se po barva in osnaži, ne da se ista razpara. Volnene mreže, svileni robci, preproge, mizna in druga pogrinjala se lahko prenovijo ali v poljudni barvi predragačijo. V najhujših slučajih, kakor žalne obleke i. dr. se delo izvršuje v najkrajšem času, vsa druga naročila pa v teku jednega tedna.

Najsolidnejše delo! Cene nizke!

Zbiralnice se iščejo po vseh večjih trgih in mestih proti dobremu plačilu. 30

Ustanovlj. l. 1885.

TISKARNA SV. CIRILA v MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vsa v nje stroko spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, pooblastila, dolžna pisma, tabele, bilance, ekopenzarje, pobotnice itd.

■ ■ ■ ■ ■

Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lopake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

■ ■ ■ ■ ■

Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice :: :: :: l. t. d. :: :: ::

Koroška cesta št. 5.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Zganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. oriu MARIBOR, Glavni trg št. 15. 925

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. raspel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra. 683

Steckenpferd-milo z lilijinim mlekom

Najmehkejšo milo za kožo kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 128

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, puljenega K 2.—, pol belega K 2.30, belega K 4.—, prima perje mehkega kakor pub K 6.—, veleprima ogledena najboljša vrste K 8.—, mehkega perja (puha) sivega K 6.—, belega 10.—, prsnega puha K 12.— od 5 kg naprej poštnine prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (naunkinga), pernica, velikost 170x116 cm z dvema zglavnica, te dve 80x56 cm, zadosti napolnjene, novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16.—, napoli maha K 20.—, maha K 24.—, pernica sama K 12.—, 14.—, 16.—, zglavnica K 3.—, 3.50, 4.—, pernice 180 cm x 140 cm velike K 15.—, 18.—, 20.—, zglavnice 90x70 ali 80x80 cm, K 4.50, 5.—, 5.50, blazine iz gradla 180x116 cm K 18.—, K 15.— razpošilja po povzetju, zavojnina zastoj, od K 10.— naprej poštnine prosto.

Maks Berger v Dešenici št. 1015, Šumava. Kar ne ugaja, se zameni ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastoj in poštnine prosto.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 trt na prodaj, kakor najimenejše sorte muškatele, sylvanec, burgunder, beli mosler, žlahtnina rdeča in bela, portugiser, traminer, vse na Rip. portalis cepljeno; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene in 40.000 korenjakov Rip. portalis. Cepljenke stanejo 100 komadov 11 K, korenjaki 100 komadov 3 K. Tudi drevesa se dobijo. Kupei se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zaloge.

Anton Zimerleit, posestnik in trtnar Kaniza, Ptuj. 983

Neveste ! Zenini : ! Svatje : !

Pri Franc Kartin-a nasledniku

Janko Artman

v Šent Jurju ob Juž. žel.

dobite za

poročne slavnosti

najlepše, novodošlo močno in stanovitno blago za moške in ženske obleke, kakor tudi lepe vence, šopke, svilnate robce ter vsakovrstno drugo priznano dobro blago po zelo nizki ceni.

Franc Kartin-a naslednik

Janko Artman

Šent Jur ob Juž. žel.

Velikanska zaloga:

manufakturnega, volnenega, suknonega in platnena blaga. — Bogata zaloga najboljših špecerije in železnine.

Slovenci! Slovenke! Razširjajte „Slovenski Gospodar“!

„ADLER“

je izdelek pisalnega stroja prve vrste, takoj vidna pisava, samo 30 tipk, 90 črk, ki dajo zopet nad 100 pismenk. Vrste so zajamčeno ravne. Prebije 20 kopij.

Slovensko-mednarodna tastatura!
Najvišja izpopolnitev! okoli 50.000 v rabi! Brez vsake konkurence

Zastopnik: **Robert Fuchs**, Maribor, v trgovini z blagom H. J. Turad.

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

sl. Zega II, Y 1161, 5:9 I. V.

Tiskarna sv. Cirila

v MARIBORU

priporoča za trgovce:

cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kverte z naslovom, dopisnice i. t. d.

P V 67/8

28

Prostovolj. sodna dražba nepremičnin.

C. kr. okrajno sodišče v Mariboru, oddelek V, bo na prošnjo lastnika Matije Peklar nepremičnino E. Z. 30 k. o. Vurmat, obstoječe iz hiše št. 53 z gospodarskim poslopjem, žago in mlinom, kočjo št. 54 s svinjskim hlevom in drvarnico, potem

polja s	4 ha 79 a 22 m ²
travniki s	1 " 88 " 54 "
vrt s	— " 2 " 59 "
pašniki s	26 " 35 " 52 "
gozdovi s	27 " 56 " 37 "

z določeno vsklicno ceno 36235 K 79 v javno na dražbi prodalo.

Dražba se vrši dne

22. januarja 1910 predpoldne ob 11. uri, soba št. 6.

Ponudbe pod vsklicno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na ceno, po kateri se bo prodalo.

Dražbeni izkupiček se mora do 22. februarja 1910 pri sodišču položiti.

Pogoji se lahko vidijo pri sodišču soba št. 6.

C. kr. okrajno sodišče Maribor oddelek V, dne 26. decembra 1909.

16

V. Ferenčak, mizar na Vidmu ob Savi

prevzame različna mizarska dela kakor se tudi vedno dobivajo rakve od najnavadnejših do najfinejših po nizkih cenah.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množino na suho cepljenih trt na prodaj, kakor najimnitnejše vrste mosler, burgunder, gutedel, beli in rudeči muskateler, portugiser, traminer, ranfol, rüländer, kapčina, vse na rip. portalis cepljene, trte so dobro zaraščene in vkoreninjene, in veliko množino korenjakov rip. portalis za zeleno cepiti in ključice za suho cepljenje 100.000 rip. portalis. Cepljene trte stanejo 100 komadov 11 kron, korenjaki stanejo 100 komadov 3 krone. Naročniki se naj blagovolijo pisмено ali ustmeno oglašiti, dokler je kaj zalogo.

Ivan Vrtnjak, posestnik in trtnar, Sp. Breg, Pfuj.

Davek se zviša

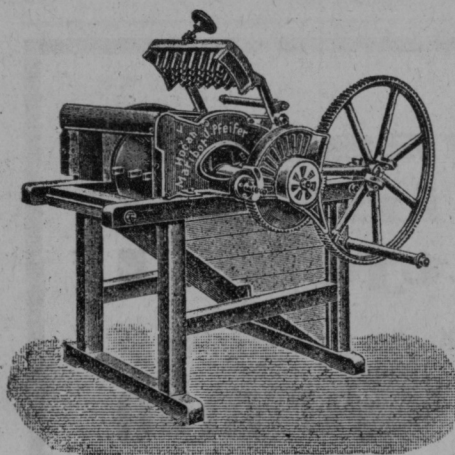
ako ne kupite voščenih sveč pri g.

Alozij-u Vršč-u,

trgovcu v Ljutomeru,

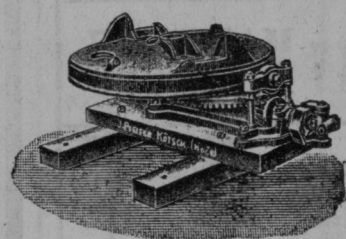
ki Vam nudi veliko zalogo prav lepo barvanih in belih voščenih sveč za Marijo Svečensko po najnižji ceni.

Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje

kakor mlatilnico za škopanje in navadne mlatilnice za roko in gepelj. Rezalnice, gepelj, vejalnice itd. Livarna za železo in medenino. Izdelujejo se mlinci in žage za vodno in parno moč. Vsa popravila po ceni in točno. Ceniki se pošiljajo brezplačno. Kupuje se po najboljši ceni staro vlitno železo, cink, cin, baker, svinec, t. d.

I. Pfeifer,
tovarna in livarna
v Hočah
pri Mariboru.

**Uradne =
= savitke**

z natisom in brez natisa, vsake velikosti in kakovosti priporoča Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Novo! Čitaj!

Pozor kmetice in dekleta!

Najnovejšo in najboljšo sredstvo za rast las in da lasje postanejo gosti in dolgi, to je:

Rastolšt. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožno bolezen. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Cena franco na vsako pošto 1 lonček K 3 60, 2 lončka K 5.—. Pošilja se po poštnem povzetju ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se naroči le pri meni pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Doljni M. holjac 250, Slavonija.

Priporočam častiti duhovščini za svečnico svojo veliko zalogo

voščenih sveč

lastnega izdelka. Prodajam tudi proti letnemu računu in zaračunim za polovično ceno ostanke sveč.

Z vsem spoštovanjem

Josip Dufek, svečar, MARIBOR.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na raspolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4³/₄%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5¹/₂%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le keleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenzaj praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.